

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBOS IŠVADA DĖL
KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIETINĖS
REIKŠMĖS KELIŲ IR GATVIŲ PRIEŽIŪROS, TAISYMO, TIESIMO IR SAUGAUS
EISMO ORGANIZAVIMO VEIKLOS SRITYSE**

TURINYS

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI.....	3
2. BENDROJI INFORMACIJA.....	5
3. KORUPCIJOS RIZIKA SAVIVALDYBĖS VIETINĖS REIKŠMĖS KELIŲ IR GATVIŲ PRIEŽIŪROS, TAISYMO, TIESIMO IR SAUGAUS EISMO ORGANIZAVIMO VEIKLOS SRITYSE	7
3.1. Neatlikti Savivaldybės kelių (gatvių) kadastriniai matavimai ir teisinė registracija sudaro prielaidas neteislingam KPPP lėšų skyrimui Savivaldybei ir nepagrįstam jų panaudojimui.....	7
3.2. Savivaldybės sprendimas dėl kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo paslaugų pirkimo objekto skaidymo į atskiras pirkimo dalis neužtikrina Savivaldybės veiklos efektyvumo ir sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti.....	8
3.3. Dažnas, motyvų neatskleidžiantis ir nustatyto teisinio reglamentavimo nuostatas pažeidžiantis Savivaldybės sprendimų dėl lėšų skyrimo vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniams matavimams keitimas neužtikrina Savivaldybės kelių ir gatvių įteisinimo proceso nuoseklumo, skaidrumo ir atsparumo korupcijai.....	10
3.4. Savivaldybės tarybos nustatyta Savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinio sąrašo sudarymo tvarka yra neaiški ir neužtikrina, kad į Savivaldybės prioritetinį sąrašą būtų įtraukiami tie kelių tinklo plėtros ir priežiūros prioritetai, kurie teiktų didžiausią naudą Savivaldybės kelių tinklui ir visuomenei.....	14
3.5. Nenuoseklus Prioritetinio sąrašo įgyvendinimas sudaro prielaidas šališkiems sprendimams dėl kai kurių į Prioritetinį sąrašą įtrauktų projektų (objektų) neįgyvendinimo.....	16
3.6. Nepakankamai reglamentuota Komisijos veikla didina jos priimamų sprendimų diskreciją.....	18
3.7. Egzistuojantis teisinis reglamentavimas neužtikrina Objektų sąrašo sudarymo ir keitimo procedūrų skaidrumo, aiškumo ir objektyvumo.....	21
3.8. Tobulintina viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija.....	22
3.9. Galima korupcijos rizika vykdant Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, remonto ir priežiūros viešuosius pirkimus.....	23
3.9.1. Antikorupcinio požiūriu ydinga situacija, kai visuose viešojo pirkimo etapuose dalyvauja tas pats asmuo.....	23
3.9.2. Nepakankamas dėmesys skiriamas pirkimo dokumentų parengimui.....	24

<i>3.9.3. Kai kuriuose Savivaldybės pirkimuose taikomos antikorupcinių požiūriu galimai ydingos praktikos.....</i>	<i>25</i>
4. MOTYVUOTOS IŠVADOS (PASTABOS)	28
5. PASIŪLYMAI.....	30
Priedai:	
1 priedas. Analizuoti teisės aktai ir dokumentai.....	32

1. KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS APIMTIS IR METODAI

Korupcijos rizikos analizė Prienų rajono savivaldybės veiklos srityse atlikta pirmą kartą.

Analizuotas laikotarpis nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. Siekiant įvertinti pokyčius ir (ar) palyginti duomenis, kai kuriais atvejais buvo naudojami ankstesnių ir vėlesnių laikotarpių duomenys.

Tikslas – antikorpuciniu požiūriu įvertinti Prienų rajono savivaldybės veiklą analizuojamoje veiklos srityje ir nustatyti korupcijos rizikos veiksnius¹, galinčius sudaryti prielaidas darbuotojams padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, ir pateikti pasiūlymus, kurie padėtų valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir savivaldybės veiklą darytų skaidresnę.

Uždaviniai:

1. Nustatyti teisinio reglamentavimo trūkumus, kurie sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti.
2. Išanalizavus praktinį procedūrų vykdymą, nustatyti teisės aktų įgyvendinimo problemas, susijusias su korupcija.
3. Pasiūlyti korupcijos riziką ir (ar) jos veiksnius mažinančias priemones.

Objektas (analizuojama veiklos sritis) – vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisyimas, tiesimas ir saugaus eismo sąlygų užtikrinimas.

Subjektas – Prienų rajono savivaldybė (toliau – Savivaldybė).

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

1. Teisės aktų ir dokumentų turinio analizė.
2. Interviu metodas (Savivaldybės darbuotojams pateikti klausimai).
3. Prieinamos informacijos stebėjimas ir analizavimas (internetu svetainės, informacija žiniasklaidoje ir pan.).

Atliekant korupcijos rizikos analizę išnagrinėta ir (ar) įvertinta:

1. Išvados dėl korupcijos rizikos analizės 1 priede nurodyti teisės aktai, dokumentai ir informacija.
2. Savivaldybės interneto svetainėje skelbiama informacija, susijusi su analizuojama veiklos sritimi.
3. Savivaldybės atstovų raštu, elektroniniu paštu² ir telefonu pateikta informacija apie darbo praktiką ir veiklos rezultatus analizuojamoje veiklos srityje.

Rengiant korupcijos rizikos analizės išvadą taip pat buvo vertinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 patvirtintos Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 15 punkte nurodyti duomenys:

1. Galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimus analizuojamose veiklos srityse.

¹ Korupcijos rizikos veiksniai – sąlygos, įvykiai, aplinkybės, dėl kurių gali pasireikšti korupcijos rizika.

² livija.rajackiene@stt.lt

2. Darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskrecija.
3. Darbuotojų ir padalinių priežiūros ir kontrolės lygis.
4. Įprastos darbo tvarkos laikymasis.
5. Atliekamos veiklos dokumentavimo reikalavimai.
6. Analizuotos veiklos, dokumentų viešumas ir prieinamumas visuomenei.

Korupcijos rizikos analizės išvados padarytos remiantis nurodytų dokumentų ir duomenų analize. Jeigu dokumentų ar duomenų nebuvo pateikta, buvo laikoma, kad jų nėra.

2. BENDROJI INFORMACIJA

Pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymą³ keliai, atsižvelgiant į transporto priemonių eismo pralaidumą, socialinę ir ekonominę jų reikšmę, skirstomi į valstybinės reikšmės kelius ir vietinės reikšmės kelius. Valstybinės reikšmės keliai, kurie dar skirstomi į magistralinius⁴, krašto⁵ ir rajoninius⁶ kelius, išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei. Juos turto patikėjimo teise valdo, naudoja ir jais disponuoja VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija.

Vietinės reikšmės keliai naudojami vietiniam susisiekimui ir skirstomi į viešuosius⁷ ir vidaus⁸ kelius. Vietinės reikšmės viešieji keliai nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punktą įtvirtina savarankišką savivaldybių funkciją – *savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrą, taisymą, tiesimą ir saugaus eismo organizavimą*. Šios funkcijos vykdymą reglamentuoja:

- Lietuvos Respublikos kelių įstatymas;
- Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas;
- Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas;
- aukščiau minėtų įstatymų poįstatyminiai teisės aktai ir jų vykdymą detalizuojantys savivaldybių vidaus teisės aktai.

Kelių įstatymo 6 straipsnio 4 dalis įpareigoja savivaldybių tarybas tvirtinti vietinės reikšmės kelių sąrašus. Analizuojamu laikotarpiu Savivaldybės vietinės reikšmės kelių sąrašas (*vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklas*) buvo patvirtintas Savivaldybės tarybos sprendimais: 2019-01-24 Nr. T3-16, 2019-08-29 Nr. T3-228 ir 2020-08-27 Nr. T3-213.

Savivaldybės tarybos 2020 m. rugpjūčio 27 d. sprendimu Nr. T3-213 patvirtinto Vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo duomenimis⁹ Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ilgis yra 1 087 km, 72,5 proc. Savivaldybės kelių yra keliai su žvyro danga, 16,3 proc. – keliai su grunto danga ir 11,2

³ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.BF41D2C35D24/xVdpkmcxU>.

⁴ Magistraliniai keliai – pagrindiniai Lietuvos keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamoji dalis, kuriais vyksta intensyviausias transporto priemonių eismas. Jiems priskiriami visi valstybinės reikšmės keliai, įtraukti į Europos tarptautinį kelių tinklą. (*Kelių įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 punktas*).

⁵ Krašto keliai – keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamoji dalis, kuriais vyksta intensyvus transporto priemonių eismas tarp Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių vienetų centrų, taip pat tranzitinio ir turistinio transporto priemonių eismas. (*Kelių įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktas*).

⁶ Rajoniniai keliai – keliai, jungiantys miestų ir kaimų gyvenamąsias vietas su magistraliniais ir krašto keliais. (*Kelių įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 3 punktas*).

⁷ Viešieji keliai – keliai, jungiantys rajoninius kelius, gyvenamąsias vietas, sąvartynus, rekreacijos objektus, lankomus gamtos, kultūros paminklus, taip pat gatvės gyvenamosiose vietovėse, jungiamieji ir kiti keliai, nepriskirti valstybinės reikšmės keliams (*Kelių įstatymo 3 straipsnio 3 dalies 1 punktas*).

⁸ Vidaus keliai – tai fizinių ar juridinių asmenų, kitų organizacijų, jų padalinių reikmėms naudojami keliai (miškų, nacionalinių parkų, valstybės saugomų teritorijų, pasienio, karjerų, privažiavimo prie hidrotechninių įrenginių, ribotų teritorijų – kiemų keliai ir visi kiti keliai, nepriskirti viešiesiems keliams). (*Kelių įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punktas*).

⁹ Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020-08-27 sprendimas Nr. T3-213 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. lapkričio 26 d. sprendimo Nr. T3-242 „Dėl Prienų rajono vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių schemas – specialiojo plano patvirtinimo“ pakeitimo“.

proc. – keliai su asfalto danga (*detali informacija pateikiama 1 lentelėje*).

1 lentelė. Savivaldybės vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklas.

Eil. Nr.	Savivaldybės seniūnija	Bendras seniūnijos kelių ilgis, km	Seniūnijos kelių ilgis pagal kelio dangą, km		
			asfaltas	žvyras	gruntas
1.	Balbieriškio	104,324	15,796	75,077	13,451
2.	Išlaužo	61,346	6,139	43,589	11,618
3.	Jiezno	155,231	15,530	126,097	13,604
4.	Naujosios Ūtos	54,987	2,991	44,842	7,154
5.	Pakuonio	81,007	6,802	62,662	11,543
6.	Prienų	132,782	44,308	71,705	16,831
7.	Šilavoto	96,998	6,507	84,336	6,155
8.	Stakliškių	210,081	12,207	134,433	63,079
9.	Veiverių	190,133	11,725	144,771	33,637
Iš viso:		1 086, 889	122,005	787,512	177,072

Pagal galiojantį teisinį reglamentavimą savivaldybių kelių infrastruktūra gali būti finansuojama Kelių priežiūros ir plėtros programos¹⁰ (toliau – KPPP), Europos Sąjungos fondų, savivaldybės biudžetu ir fizinių bei juridinių asmenų lėšomis.

Analizuojamu laikotarpiu Savivaldybė vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui panaudojo 4 163 145 eurus¹¹, iš kurių:

- 3 354 470 eurų išlaidų suma (*tai sudaro 80,6 proc. visų analizuojamu laikotarpiu Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui panaudotų lėšų*) buvo finansuota KPPP lėšomis;

- 366 276 eurų išlaidų suma (*tai sudaro 8,8 proc. visų analizuojamu laikotarpiu Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui panaudotų lėšų*) buvo finansuota Ekonominio skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių valstybės biudžeto dotacija¹²;

- 442 399 eurų išlaidų suma (*tai sudaro 10,6 proc. visų analizuojamu laikotarpiu Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui panaudotų lėšų*) buvo apmokėta Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Be to, analizuojamu laikotarpiu Savivaldybė įgyvendino šešis ES fondų lėšomis finansuojamus gatvių rekonstrukcijos ir (ar) kapitalinio remonto projektus¹³, kurių bendra finansuota išlaidų suma sudarė 1 342 717 eurų.

¹⁰ Kelių priežiūros ir plėtros programa – Biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka parengta programa, kurios finansavimo lėšos naudojamos automobilių keliams tiesti, modernizuoti, taisyti, prižiūrėti ir saugaus eismo priemonėms įgyvendinti.

¹¹ Savivaldybė vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui 2019 metais panaudojo 1 794 694 eurus, 2020 metais – 2 368 451 eurą.

¹² Savivaldybė 2020 metais sudarė 2 finansavimo sutartis dėl Savivaldybei skirtos Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų panaudojimo - 2020-06-09 finansavimo sutartį Nr. S-714 dėl 169 000 eurų valstybės biudžeto dotacijos panaudojimo ir 2020-0720 finansavimo sutartį Nr. S-986 dėl 200 000 eurų valstybės biudžeto dotacijos panaudojimo.

¹³ 1) Projektas „Dviračių ir pėsčiųjų takų įrengimas Kęstučio ir Paupio gatvėse Prienų mieste“ (*projekto vertė -162 933,47 eurai, finansuota išlaidų suma – 138 493,68 eurai*).

3. KORUPCIJOS RIZIKA SAVIVALDYBĖS VIETINĖS REIKŠMĖS KELIŲ IR GATVIŲ PRIEŽIŪROS, TAISYMO, TIESIMO IR SAUGAUS EISMO ORGANIZAVIMO VEIKLOS SRITYSE

Korupcijos rizikos analizės metu, išnagrinėjus ir antikorpuciniu požiūriu įvertinus Savivaldybės veiklą vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo organizavimo srityse, šios veiklos teisinį reglamentavimą ir praktinį jo įgyvendinimą, nustatyti šie korupcijos rizikos veiksniai:

3.1. Neatlikti Savivaldybės kelių (gatvių) kadastriniai matavimai ir teisinė registracija sudaro prielaidas neteisingam KPPP lėšų skyrimui Savivaldybei ir nepagrįstam jų panaudojimui.

Analizuojamo laikotarpio pabaigoje Savivaldybė valdė 1 388 kelius (gatves), tačiau kadastriniai matavimai ir teisinė registracija buvo atlikta tik 493 keliams (gatvėms), tai sudaro 35,5 proc. visų Savivaldybės kelių (gatvių). Detali informacija pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė. Savivaldybės kelių (gatvių), kuriems atlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija, skaičius

Eil. Nr.	Savivaldybės seniūnija	Bendras kelių (gatvių) skaičius, vnt.	Kelių (gatvių) skaičius, kurioms atlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija, vnt.	Kelių (gatvių) skaičius, kurioms neatlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija, vnt.	Seniūnijos kelių (gatvių), kuriems atlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija procentinė išraiška
1.	Balbieriškio	127	104	23	81,9
2.	Išlaužo	72	56	16	77,8
3.	Jiezno	148	7	141	4,7
4.	Naujosios Ūtos	63	53	10	84,1
5.	Pakuonio	78	51	27	65,4
6.	Prienų	224	73	151	32,6
7.	Stakliškių	189	10	179	5,3
8.	Šilavoto	98	78	20	79,6
9.	Veiverių	389	61	325	15,7
	Iš viso:	1 388	493	892	35,5

Manytina, kad tokia situacija (*kai 64,5 proc. Savivaldybės kelių (gatvių) nėra atlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija*) sudaro sąlygas rizikai dėl Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui skiriamų valstybės biudžeto lėšų teisingumo (*neturėdama tikslios informacijos apie Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) ilgį, kuris yra vienas iš kriterijų skirstant KPPP lėšas savivaldybėms, Lietuvos*

2) Projektas „Prienų miesto Birutės gatvės rekonstrukcija“ (*projekto vertė – 254 452 eurai; finansuota išlaidų suma – 151 073,99 eurai*).

3) Projektas „Prienų miesto J. Vilkutaičio-Keturakio gatvės atkarpos nuo Vytenio g. iki Kęstučio g. rekonstrukcija“ (*projekto vertė – 186230,86 eurų, finansuojama išlaidų suma – 158296,23 eurai*).

4) Projektas „Eismo saugumo priemonių diegimas Revuonos g. Prienų m.“ (*projekto vertė – 1 138 049 eurai, finansuojama išlaidų suma – 604 765 eurai*).

5) Projekto „Kompleksinis Prienų miesto viešųjų erdvių sutvarkymas, pritaikant bendruomenės ir verslo poreikiams“ dalis „Vytenio g. rekonstravimo darbai“ (*Vytauto g. projekto dalies vertė – 277 311,15 eurai, finansuota išlaidų suma – 158 296,23 eurai*).

6) Projektas „Išlaužo sen. Išlaužo k. Kaimynų g. (IS-4) kapitalinis remontas“ (*projekto vertė – 164 741 eurai, finansuojama išlaidų suma – 131 792 eurai*).

automobilių kelių direkcija šias lėšas Savivaldybei gali paskirstyti netiksliai) ir Savivaldybės planuojamų kelių (gatvių) tiesimo, remonto ir priežiūros darbų apimčių pagrįstumo (nežinodama tikslų kelių (gatvių) fizinių parametrų, Savivaldybė gali nurodyti netikslas perkamų kelių (gatvių) tiesimo, remonto ir (ar) priežiūros darbų apimtį ir taip sudaryti sąlygas rangovui piktnaudžiauti).

Pavyzdys. Pagal pirkimo sąlygas¹⁴ Veiverių seniūnijos Kapinių 2 gatvės (*privažiavimas prie kapinių*) paprasto remonto darbus numatyta atlikti pagal žiniaraštį. Tačiau žiniaraštyje nurodytos darbų apimtys¹⁵ neatskleidžia remontuojamos gatvės techninių parametrų – važiuojamosios dalies ir kelkraščio ilgio bei pločio, kurie privažiavimui prie kapinių yra reikšmingi, nes turi užtikrinti, kad juo galėtų važiuoti tiek lengvasis automobilis, tiek sunkusis transportas (autobusas, šiukšliavežė ir pan.). Tokiu būdu minėtos pirkimo sąlygos rangovams gali sudaryti galimybes veikti savo nuožiūra, t. y. priimdami galimai sau palankius sprendimus (pvz., naudoti siauresnę asfalto klojimo mašiną) rangovas gali suremontuoti pirkimo sąlygose nurodytą 500 m² gatvės plotą, tačiau taip neužtikrinamas visuomenei tinkamo privažiavimo prie kapinių įrengimas.

Pažymėtina, kad šis korupcijos rizikos veiksnys (*neatlikti Savivaldybės kelių (gatvių) kadastriniai matavimai ir teisinė registracija sudaro prielaidas neteisėtam KPPP lėšų skyrimui Savivaldybei ir nepagrįstam jų panaudojimui*) kartu su išvados 3.2 ir 3.3 skyriuose nurodytais korupcijos rizikos veiksniais ženkliai padidina korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Pasiūlymas. Atsižvelgdami į tai, kad nuo 2025 metų KPPP lėšos savivaldybėms bus skiriamos ne pagal kelių ilgį, nurodytą savivaldybių tarybų patvirtintame kelių sąrašė, bet pagal Nekilnojamojo turto registre įregistruotų kelių ilgį¹⁶, bei siekdami užtikrinti planuojamų Savivaldybės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo organizavimo darbų apimčių pagrįstumą ir efektyvų šiems darbams skiriamų lėšų panaudojimą, siūlome Savivaldybei:

- Didesnį dėmesį skirti Savivaldybės kelių (gatvių) teisinės registracijos atlikimui, tuo tikslu sudaryti detalius Savivaldybės kelių (gatvių), kuriems turi būti atlikta teisinė registracija sąrašus, juose numatant konkrečius teisinės registracijos atlikimo terminus.

3.2. Savivaldybės sprendimas dėl kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo paslaugų pirkimo objekto skaidymo į atskiras pirkimo dalis neužtikrina Savivaldybės veiklos efektyvumo ir sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti.

2019 m. balandžio mėnesį Savivaldybės administracija atviro konkurso būdu organizavo 300 000 eurų vertės Prienų rajono savivaldybės gatvių (kelių) kadastrinių matavimų, kadastro ir

¹⁴ Pirkimas Nr.494198.

¹⁵ asfalto dangos valymas – 500 m², asfalto dangos nufrezavimas 10 cm. gyliu – 500 m², išlyginamojo sluoksnio įrengimas – 500 m², viensluoksnės AC 16PD dangos įrengimas iš pagrindo – dangos sluoksnio asfaltbetonio (sluoksnis 6 cm storio) – 500 m² ir kelkraščio sustiprinimas smėlio-žvyro mišiniu (sluoksnio storis 10 cm) nuimant velėną – 100 m².

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020-12-09 nutarimo Nr. 1390 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr.447 „Dėl Lietuvos Respublikos Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ 32.3 punktas.

registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo paslaugos pirkimą¹⁷, pirkimo objektą skaidant į atskiras dalis (t. y. kiekvienai pirkimo daliai sudarant atskiras pirkimo sutartis). Paminėtina, kad Savivaldybė nepateikė informacijos, įrodančios, jog šiam pirkimui buvo atlikta rinkos tyrimo procedūra ir neįrodė, jog, nustatydamas minėto pirkimo vertę, Savivaldybė įsitikino, kad ji atitinka rinkoje egzistuojančią. Pastebime, kad pirkimo nepagrindžiant rinkos tyrimu iškyla reali grėsmė, jog bus netinkamai suplanuotos pirkimui skiriamos lėšos, bus neįvertinti pokyčiai konkrečiame sektoriuje ir dėl to gali tekti tikslinti ar keisti pirkimo sąlygas, pirkimas gali neįvykti ar būti nutrauktas, gali vėliau tekti keisti pačią pirkimo sutartį arba galima nusipirkti nelabai naudingą prekę ar paslaugą.

Savivaldybė taip pat nepateikė informacijos apie kiekvienai minėto pirkimo daliai numatytą lėšų sumą, todėl nebuvo galima įsitikinti, ar teisingai buvo nustatyti atskirų pirkimo dalių laimėtojai.

2019 m. gegužės 27 d. Savivaldybės administracija sudarė 9 (*atskiras kiekvienai Savivaldybės seniūnijai*) kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo paslaugų (toliau – kadastrinės paslaugos) pirkimo sutartis su 4 tiekėjais (*detaali informacija pateikiama 3 lentelėje*).

3 lentelė. 2019 m. Savivaldybės sudarytos sutartys dėl kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo

Eil. Nr.	Savivaldybės seniūnija	Paslaugų teikėjas	Sutarties vertė, Eur
1.	Prienų	UAB Metrum LT ¹⁷	37800
2.	Veiverių	UAB „Metrum LT“	55708,40
3.	Balbieriškio	UAB „Nišos matavimai“	18027,79
4.	Išlaužo	UAB „Nišos matavimai“	12358,46
5.	Stakliškių	UAB korporacija „Matininkai“	40590,66
6.	Jiezno	UAB korporacija „Matininkai“	31293,02
7.	Pakuonio	UAB „Netkada“	10583,68
8.	Naujosios Ūtos	UAB „Netkada“	7910,01
9.	Šilavoto	UAB „Netkada“	12897,10
Iš viso:			227169,12

Analizuojant minėtas sutartis pastebėta, kad ženkliai skiriasi tų pačių kadastro paslaugų kainos skirtingose Savivaldybės seniūnijose. Pavyzdžiui, registro duomenų bylos kaina Balbieriškio ir Jiezno seniūnijose skiriasi 5 kartus (*registro duomenų bylos sudarymo kaina Balbieriškio seniūnijoje yra 10 eurų už vnt., o Jiezno seniūnijoje – 50 eurų už vnt.*), kelio (gatvės) 1 km kadastrinių matavimų kaina Šilavoto ir Prienų bei Veiverių seniūnijose skiriasi 3 kartus (*kelio (gatvės) kadastrinių matavimų 1 km kaina Šilavoto seniūnijoje – 66 eurai, o Prienų ir Veiverių seniūnijose – 200 eurų*).

Taip pat skiriasi kai kurių tiekėjų tokių pačių paslaugų kainos skirtingose Savivaldybės seniūnijose. Pavyzdžiui, UAB „Nišos matavimai“ kadastrinių matavimų kaina Balbieriškio

¹⁷ Pirkimas numatytas 2019 m. Savivaldybės pirkimų plane, patvirtintame Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-01-23 įsakymu Nr. A3-47.

seniūnijoje yra 130 eurų už km, o Išlaužo seniūnijoje – 149 eurai už km; registro duomenų bylos sudarymo kaina Balbieriškio seniūnijoje – 10 eurų už vnt., o Išlaužo seniūnijoje – 15 eurų už vnt.; UAB „Netkada“ kelio (gatvės) kadastrinių matavimų kaina Šilavoto seniūnijoje yra 66 eurai už km, o Naujosios Ūtos seniūnijoje – 70,8 eurų už km.

Paminėtos aplinkybės išryškino Savivaldybės sprendimo dėl kadastrinių paslaugų pirkimų objekto skaidymo į atskiras dalis trūkumus – Savivaldybė tas pačias paslaugas įsigijo skirtingomis kainomis. Manome, jog atlikdama centralizuotą minėtų paslaugų pirkimą, Savivaldybė galėjo ne tik sumažinti pirkimui skirtas lėšas, bet ir užtikrinti skaidresnį Savivaldybės kelių (gatvių) įteisinimo proceso vykdymą.

Analizuojant praktinį Savivaldybės kelių (gatvių) kadastrinių paslaugų teikimą (*sutarčių¹⁸ nuostatų vykdymą*), nustatyta, kad Savivaldybėje egzistuojančios vidaus kontrolės priemonės neužtikrina tinkamo minėtų paslaugų teikimo sutarčių vykdymo. Pagal kadastrinių paslaugų sutarčių sąlygas, paslaugos turi būti teikiamos pagal grafiką¹⁹, nustatytais terminais²⁰. Tačiau faktiškai Savivaldybėje kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos paslaugų teikimo grafikai nėra sudaromi, o paslaugos teikiamos pagal seniūnijų gautą finansavimą, paslaugos teikėjui suteikiant teisę pačiam spręsti dėl kelių (gatvių) kuriems suteikiamos minėtos paslaugos eiliškumo ir kiekio²¹. Galima prielaida, kad tokia kadastrinių paslaugų teikimo praktika gali būti veikiamą kai kurių asmenų suinteresuotumo ir gali daryti neigiamą įtaką rezultatyviam Savivaldybės kelių (gatvių) įteisinimui.

Pasiūlymas. Atsižvelgdami į tai, kad centralizuoti pirkimai dažnai lemia geresnes kainas, mažesnę administracinę naštą ir mažesnę klaidų, pažeidimų skaičių, bei siekdami užtikrinti Savivaldybės veiklos efektyvumą ir sumažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, siūlome Savivaldybei:

- Savivaldybės mažos vertės pirkimų organizavimo taisyklėse reglamentuoti rinkos tyrimo atlikimo procedūrą ir užtikrinti, kad prieš perkant paslaugas, būtų tinkamai atliktas perkamo objekto rinkos tyrimas.

- Sudarinėti Savivaldybėje kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos paslaugų teikimo grafikus.

3.3. Dažnas, motyvų neatskleidžiantis ir nustatyto teisinio reglamentavimo nuostatas pažeidžiantis Savivaldybės sprendimų dėl lėšų skyrimo vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniams

¹⁸ 2019 m. gegužės 27 d. sutartys: Nr. D1-332; Nr. D1-333; Nr. D1-334; Nr. D1-335, Nr. D1-336, D1-339; Nr. D1-340; Nr. D1-341; Nr. D1-342.

¹⁹ Sutarties 2 priedas.

²⁰ Sutarties 3.4 punktą. „Teikėjas po perkančiosios organizacijos raštiško užsakymo gavimo paslauga, <...> turi atlikti ne ilgiau kaip per vieną mėn. Teikėjas paslaugas turi teikti reguliariai – per 1 mėn. turi parengti 5-10 kadastrines bylas ir pateikti jas patikrai, atsižvelgiant į gatvės (kelio) ilgį. Paslaugų teikimo terminai nurodomi kalendoriniame grafike, kuris bus sudaromas pasirašius sutartį (2 priedas)“.

²¹ Savivaldybės atsakingo asmens 2021 m. liepos 2 d. el. paštu ir 2021-07-07 telefonu pateikta informacija.

matavimams keitimas neužtikrina Savivaldybės kelių ir gatvių įteisinimo proceso nuoseklumo, skaidrumo ir atsparumo korupcijai.

Savivaldybės taryba 2019-05-23 sprendimu Nr. T3-138²² patvirtintame *Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašė* (toliau – Objektų sąrašas) Savivaldybės kelių (gatvių) kadastriniams matavimams, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimui ir teisinės registracijos atlikimui (toliau – kadastriniai matavimai) numatė 45 tūkst. eurų²³. Minėtą Objektų sąrašą nustatyta tvarka suderinus su Lietuvos automobilių kelių direkcija, jis tapo neatskiriama 2019-05-28 Finansavimo sutarties Nr. S-384 (toliau – Finansavimo sutartis) dalimi ir tokiu būdu Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) kadastriniams matavimas 2019 metams buvo įtvirtintas 45 tūkst. eurų finansavimas.

Paminėtina, kad Finansavimo sutarties 4.2.2 punktą suteikė galimybę iki 2019 m. lapkričio 15 d. keisti Objektų sąrašą, o Savivaldybės tarybos patvirtinto Savivaldybei skirtų KPPP finansavimo lėšų naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašo²⁴ (toliau – Aprašas) 16 punktą nustatė, jog „*einamųjų metų KPPP lėšas, likusias po darbų viešojo pirkimo ar nepanaudotas, Komisijai²⁵ pritarus, Savivaldybės administracijos direktorius įsakymu paskirsto objektų sąrašė esantiems keliams (gatvėms), kurių remonto darbams trūksta finansavimo, neviršydamas nustatytos bendrosios finansavimo sumos*“.

2019 m. lapkričio 14 d. Savivaldybės administracijos direktorius išleido įsakymą Nr. A3-770²⁶, kuriuo perskirstydamas Savivaldybei skirtas KPPP lėšas, 20 861 euru arba 46,4 proc. sumažino Finansavimo sutartimi Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) kadastriniams matavimas skirtas lėšas.

Reikšminga šioje situacijoje yra tai, kad nors minėtu perskirstymu bendra Finansavimo sutartimi Savivaldybei skirta KPPP lėšų suma nepakito, tačiau šis perskirstymas buvo atliktas pažeidžiant Savivaldybės nustatytą tvarką, t. y. neturinti tam Savivaldybei skirtų KPPP lėšų paskirstymo komisijos pritarimo, kurio būtinumą numato Aprašo 16 punktą ir nenurodant kaip susidarė perskirstoma lėšų suma (*ar liko po Savivaldybės vietinės reikšmės kelių (gatvių) kadastrinių matavimų paslaugas viešojo pirkimo, ar buvo nepanaudota*). Be to, nei Savivaldybės administracijos

²² Savivaldybės tarybos 2019-05-23 sprendimas Nr. T3-138 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2019 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“.

²³ Po 5 tūkst. eurų kiekvienai Savivaldybės seniūnijai.

²⁴ Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019-06-27 sprendimas Nr. T3-189 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesiti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

²⁵ Savivaldybei skirtų KPPP lėšų paskirstymo komisija.

²⁶ Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 14 d. įsakymas Nr. A3-770 „Dėl Prienų rajono savivaldybės Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašė nurodytiems objektams skirtų lėšų perskirstymo“.

direktoriaus įsakyme, nei jo aiškinamajame rašte nebuvo įvardinti šio perskirstymo tikslai. Dėl to nėra aišku, kodėl 6 Savivaldybės seniūnijų kelių ir gatvių kadastriniams matavimams skirtos KPPP lėšos buvo sumažintos (*Balbieriškio seniūnijai – 3817 eurų arba 76,3 proc., Išlaužo seniūnijai – 4836 eurais arba 96,7 proc.; Naujosios Ūtos seniūnijai – 2423 eurais arba 48,5 proc.; Pakuonio seniūnijai – 1804 eurais arba 36,08 proc.; Stakliškių seniūnijai – 2085 eurais arba 41,7 proc.; Šilavoto seniūnijai – 1939 eurais arba 38,7 proc.*) 2 seniūnijų kelių ir gatvių kadastriniams matavimams skirtos KPPP lėšos buvo padidintos (*Prienų seniūnijai – 716 eurų arba 14,32 proc.; Veiverių seniūnijai – 327 eurais arba 6,54 proc.*), o 1 seniūnijai (*Jiezno seniūnija*), kuri turi mažiausiai kelių ir gatvių, kuriems atlikta teisinė registracija (*tik 4,7 proc.*) kadastriniams matavimas lėšos visai nebuvo skirtos.

Svarbu paminėti, kad Savivaldybė 2019 metais nepanaudojo visų šių perskirstytų vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skirtų lėšų (*t. y. panaudojo 4 402,92 eurais arba 18,2 proc. mažiau nei buvo skirta*), nors turėjo finansavimą ir galiojančias kadastrinių paslaugų pirkimo sutartis.

Analogiška situacija Savivaldybėje susiklostė ir 2020 metais. Savivaldybės su Kelių direkcija 2020 m. kovo 5 d. pasirašytoje Finansavimo sutartyje Nr. S-154 buvo įtvirtintos Savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendime Nr. T3-44²⁷ Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniams matavimams²⁸ numatytos lėšos – 45 000 eurų. Tačiau per metus Savivaldybė inicijavo 5 šios sumos keitimus (*2 kartus ją pakeitė Savivaldybės taryba²⁹ ir 3 kartus Savivaldybės administracijos direktorius³⁰*), ko pasėkoje bendra 2020 metams Savivaldybės kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skiriama KPPP lėšų suma sudarė 46 779 eurus (*detaali informacija pateikiama 4 lentelėje*).

4 lentelė. 2020 m. Savivaldybės kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skiriamos KPPP lėšų sumos keitimai

Savivaldybės seniūnija	Savivaldybės teisės akto, kuriuo patvirtinta ar pakeista Savivaldybės kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skirta KPPP lėšų suma data, numeris ir skiriama suma (Eur)					
	2020-02-27 Nr. T3-44	2020-05-12 Nr. A3-421	2020-06-25 Nr. T3-184	2020-10-09 Nr. A3-868	2020-10-22 Nr. T3-241	2020-11-12 Nr. A3-987
Prienų seniūnija	5 000	5 000	5 000	7 000	7 000	5 400
Balbieriškio seniūnija	5 000	5 438	7 438	9 000	9 000	9 844
Išlaužo seniūnija	5 000	5 136	7 136	9 000	9 000	9 208
Jiezno seniūnija	5 000	5 000	5 000	307	307	307
Naujosios Ūtos seniūnija	5 000	5 687	5 687	5 687	4 317	4 317

²⁷ Savivaldybės tarybos 2020-03-05 sprendimas Nr. T3-44 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2020 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“.

²⁸ Savivaldybės kelių (gatvių) kadastriniams matavimams, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimui ir teisinės registracijos atlikimui.

²⁹ Savivaldybės tarybos 2020-06-25 sprendimu Nr. T3-184 – suma padidinta 13 605 eurais iki 58 605 eurų, Savivaldybės tarybos 2020-10-22 sprendimu Nr. T3-241 – suma padidinta 3 927 eurais iki 48 927 eurų.

³⁰ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-05-12 įsakymu Nr. A3-421 – suma padidinta 9 605 eurais iki 54 605 eurų; Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-10-09 įsakymu Nr. A3 -868 – suma padidinta 13 785 eurais iki 58 785 eurų ir Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-11-12 įsakymu Nr. A3-987 – suma padidinta 1 779 eurais iki 46 779 eurų.

Pakuonio seniūnija	5 000	7 870	7 870	7 870	3 789	3 789
Stakliškių seniūnija	5 000	5 000	5 000	2 447	2 447	2 447
Šilavoto seniūnija	5 000	10 474	10 474	10 474	6 067	6 067
Veiverių seniūnija	5 000	5 000	5 000	7 000	7 000	5 400
Iš viso:	45 000	54 605	58 605	58 785	48 927	46 779

Paminėtina, kad ir šiuo atveju nei Savivaldybės tarybos sprendimai, nei Administracijos direktoriaus įsakymai dėl Savivaldybės kelių ir gatvių kadastriniams matavimams atlikti skirtų lėšų pakeitimo ar patikslinimo nebuvo suderinti su Savivaldybei skirtų KPPP lėšų paskirstymo komisija, o jų aiškinamieji raštai neatskleidė Savivaldybės kelių ir gatvių kadastriniams matavimams skirtos lėšų sumos keitimo ar tikslinimo motyvų. Be to, nėra aišku, kodėl vienoms Savivaldybės seniūnijoms šios lėšos buvo padidintos (*pavyzdžiui, Balbieriškio seniūnijai 4 844 eurais arba 96,88 proc., Išlaužo seniūnijai – 4 208 eurais arba 84,16 proc.*), o kitoms – sumažintos (*pavyzdžiui, Jiezno seniūnijai – 4 693 eurų arba 93,86 proc., Stakliškių seniūnijai 2 553 eurais arba 51,06 proc.*).

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad 2020 metais tiksli kiekvienai Savivaldybės seniūnijai kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skirta KPPP lėšų suma tapo aiški tik 2020 m. lapkričio 12 d.³¹, t. y. likus pusantro mėnesio iki skirtų lėšų įsisavinimo pabaigos, o kai kuriose Savivaldybės seniūnijose pagal 2019 metais, trejiems metams, sudarytas kadastrinių paslaugų sutartis paslaugos dar nebuvo teiktos³².

Pastebime, kad minėtos aplinkybės ne tik neužtikrino tolygaus ir objektyvaus kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skirtų lėšų paskirstymo tarp atskirų Savivaldybės seniūnijų, bet ir sudarė sąlygas praktikai, kai minėtų paslaugų teikėjai, kadastrinių paslaugų sutartyje jiems numatytos kelių ir gatvių kadastrinių bylų pateikimo registravimui Nekilnojamo turto registre procedūros vykdymą „perleido“ Savivaldybės administracijos darbuotojams (*pagal kadastrinių paslaugų pirkimo sutarčių sąlygas, paslaugos teikėjai Savivaldybei turi pateikti Nekilnojamo turto registre įregistruotų kelių (gatvių) kadastrinių matavimų bylų nuorašus, tačiau faktiškai pateikia kelių ir gatvių kadastrinių matavimų bylas, kurios nėra įregistruotos Nekilnojamo turto registre. Tokiu būdu ne kadastrinių paslaugos teikėjai, o Savivaldybės administracijos darbuotojai kelių ir gatvių kadastrinių matavimų bylas pateikia VĮ Registrų centras įregistravimui Nekilnojamo turto registre*).

Pasiūlymas. Siekdami užtikrinti Savivaldybės kelių ir gatvių įteisinimo proceso nuoseklumą, skaidrumą ir atsparumą korupcijai, siūlome Savivaldybei:

- Užtikrinti, kad Savivaldybės tarybos sprendimai ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai dėl Savivaldybės kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skirtų lėšų pakeitimo ar patikslinimo būtų suderinti su Savivaldybei skirtų KPPP lėšų paskirstymo komisija.

³¹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-11-12 įsakymas Nr. A3-987 „Dėl Prienų rajono savivaldybės Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo nurodytiems objektams skirtų lėšų patikslinimo“.

³² Pavyzdžiui, Jiezno ir Stakliškių seniūnijos.

- Savivaldybės sprendimuose dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniams matavimams skirtų lėšų keitimo nurodyti šių keitimų priežastis ir tikslus.

- Sustiprinti Savivaldybės sutarčių dėl *Savivaldybės kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo paslaugų vykdymo* kontrolę.

3.4. *Savivaldybės tarybos nustatyta Savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinio sąrašo sudarymo tvarka yra neaiški ir neužtikrina, kad į Savivaldybės prioritetinį sąrašą būtų įtraukiami tie kelių tinklo plėtros ir priežiūros prioritetai, kurie teiktų didžiausią naudą Savivaldybės kelių tinklui ir visuomenei.*

KPPP lėšos yra pagrindinis savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo finansavimo šaltinis. Pagal esamą reglamentavimą KPPP finansavimo lėšos savivaldybėms paskirstomos Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus įsakymu, o naudojamos pagal savivaldybių pateiktus ir su Lietuvos automobilių kelių direkcija (toliau – Kelių direkcija) suderintus kelių objektų sąrašus, kurie yra neatskiriama KPPP finansavimo sutarties, savivaldybės sudarytos su Kelių direkcija, dalis. Svarbu paminėti, kad nors nacionaliniu lygmeniu yra reglamentuoti KPPP finansavimo lėšų paskirstymo principai ir naudojimo reikalavimai, tačiau savivaldybėms yra suteikta diskrecija pačioms nusistatyti konkrečius KPPP lėšomis finansuojamus kelių (gatvių) objektus ir darbus, t. y. nors Kelių direkcija ir yra KPPP administratorė, kuri derina savivaldybės sudarytą objektų sąrašą, tačiau ji negali nurodyti savivaldybėms, kokiems konkrečioms objektams ir priežiūros ar plėtros darbams savivaldybėms skiriamos KPPP lėšos turi būti panaudotos

Atsižvelgiant į tai, kad KPPP lėšų dalis, skiriama savivaldybių vietiniams keliams ir gatvėms tiesti, taisyti ir prižiūrėti, yra ribota, nes tiesiogiai priklauso nuo bendrų KPPP finansavimo lėšų, kurios sukaupiamos Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatyme nustatyta tvarka, o savivaldybių nepanaudotos KPPP lėšos³³ neperkeliamos į kitus metus ir turi būti grąžintos į valstybės biudžetą³⁴, savivaldybėse tampa labai svarbi KPPP lėšomis finansuotųjų objektų atrankos procedūra, kuri užtikrintų teisingą savivaldybių kelių tinklo plėtros ir priežiūros prioritetų nustatymą ir tinkamą KPPP lėšų panaudojimą.

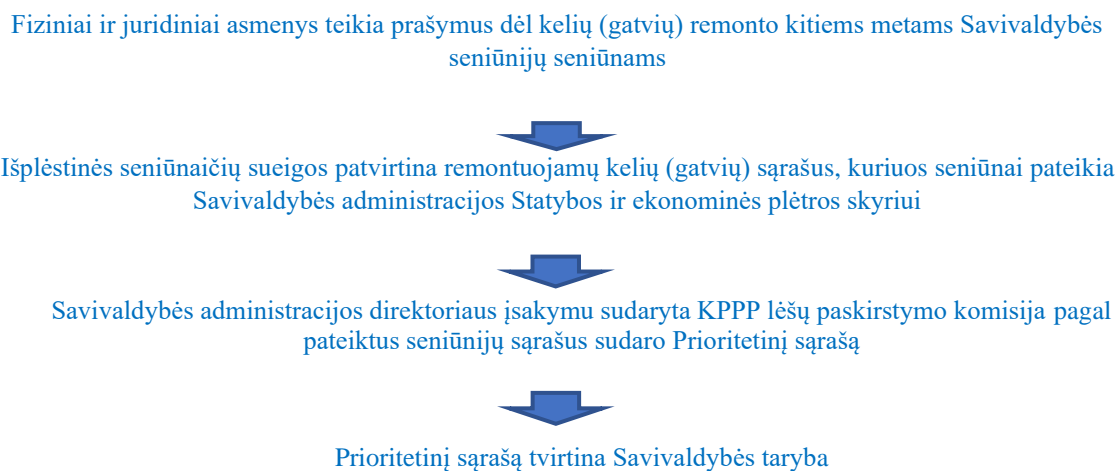
Korupcijos rizikos analizės metu nustatyta, kad siekiant įgyvendinti minėtą tikslą Savivaldybėje yra sudaromas *Savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinis objektų sąrašas* (toliau – Prioritetinis sąrašas), kurio rengimo tvarką reglamentuoja Savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T-189 patvirtintas Savivaldybei skirtų

³³ Savivaldybės skirtas KPPP lėšas daugiausiai nepanaudoja dėl neįvykusių viešųjų pirkimų ir laiku neįvykdytų rangovų įsipareigojimų.

³⁴ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. lapkričio 3 d. nutarimas Nr. KT187-N15/2020 „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų, kuriais reguliuojamas tam tikrų programų, fondų arba institucijų finansavimas, nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“

KPPP lėšų naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas)³⁵.

Aprašas nustato šiuos Prioritetinio sąrašo sudarymo etapus:

Analizuojant Aprašą ir praktinį kai kurių jo nuostatų įgyvendinimą, nustatyta, kad didžiosios dalies Prioritetinio sąrašo sudarymo etapų reglamentavimas nėra išsamus ir aiškus, kad panaikintų interpretavimo ir netinkamo taikymo rizikas bei užtikrintų, kad į Prioritetinį sąrašą būtų įtraukiami tie kelių tinklo plėtros ir priežiūros prioritetai, kurie teiktų didžiausią naudą Savivaldybės kelių tinklui ir visuomenei.

Kaip nustatyta Apraše, Prioritetinis sąrašas sudaromas pagal atskirų Savivaldybės seniūnijų seniūnaičių sueigose patvirtintus seniūnijų remontuojamų kelių ir gatvių sąrašus. Sudarant Prioritetinį sąrašą yra vadovujamasi ne Savivaldybės sukaupta informacija apie faktinę Savivaldybės kelių (gatvių) būklę, atliktais gatvių rekonstrukcijos, remonto ir priežiūros darbais, Savivaldybės strateginiais kelių (gatvių) infrastruktūros plėtros planais ar Savivaldybės Saugaus eismo komisijos priimtais sprendimais, o tik seniūnaičių sueigose patvirtintais kitų metų seniūnijų remontuojamų kelių ir gatvių sąrašais. Dėl šios priežasties seniūnaičių sueigose priimami sprendimai dėl seniūnijų remontuojamų kelių ir gatvių sąrašų tvirtinimo įgyja labai svarbią reikšmę, nes juose yra nustatomi Savivaldybės kelių tinklo plėtros ir priežiūros prioritetai. Tačiau esamas reglamentavimas paties seniūnijos remontuojamų kelių ir gatvių sąrašo sudarymo visiškai nereglementuoja, o seniūnijos remontuojamų kelių ir gatvių sąrašo tvirtinimo seniūnaičių sueigoje procedūrą apibrėžia taip, kad nėra aišku, ar seniūnaičių sueiga turi parengti pačios tvirtinamą seniūnijos remontuojamų kelių ir gatvių sąrašą, ar tik vadovaudamasi rekomenduojamais kriterijais (objektais)³⁶ priimant sprendimą –

³⁵ Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019-06-27 sprendimas Nr. T3-189 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³⁶ 5.1 objektams, kuriems kyla grėsmė saugiam eismui;

5.2. objektams, kuriais vyksta maršrutinių ir mokyklinių (geltonųjų) autobusų eismas;

5.3. objektams, kuriuose yra didelis eismo intensyvumas;

5.4. objektams, kurie yra tankiai apgyvendintose teritorijose ir (ar) kelyje (gatvėje) yra įrengtos inžinerinės komunikacijos;

5.5. objektams, kurių dalį darbų Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka savanorišku indėliu (ne mažiau kaip 50 procentų) apmoka fiziniai ir juridiniai asmenys.

koku numeriu remontuotinas kelias ar gatvė bus neaišku kieno parengtame seniūnijos remontuojamų kelių ir gatvių sąrašė. Todėl iš esmės nėra aišku, nei kas, nei kokiais kriterijais vadovaudamasis atrenka konkrečias Savivaldybės seniūnijų gatves ir kelius kaip Savivaldybės kelių tinklo plėtros ir priežiūros prioritetus ir atrenka juos į metinius seniūnijų remontuojamų gatvių sąrašus.

Taip pat Aprašas nurodo, kad seniūnaičių sueigoje patvirtinti remontuojamų gatvių sąrašai turi būti pateikiami Statybos ir ekonominės plėtros skyriui, tačiau nenurodo kokiam tikslui. Kadangi Prioritetinio sąrašo sudarymo funkcija yra priskirta ne Statybos ir ekonominės plėtros skyriui, o Savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytai Savivaldybei skirtų KPPP lėšų paskirstymo komisijai (toliau – Komisija), nėra aišku, ką su minėtais sąrašais Statybos ir ekonominės plėtros skyrius turi daryti.

Dar Aprašas numato, kad Komisija Prioritetinį sąrašą sudaro pagal seniūnijų pateiktus remontuojamų gatvių ir kelių sąrašus, tačiau nedetalizuoja pačios Prioritetinio sąrašo sudarymo procedūros, dėl to neaišku, ar Komisija į Prioritetinį sąrašą įtraukia visas seniūnijų siūlomas remontuojamas gatves ir kelius, kaip, kokiais kriterijais vadovaujantis jie atrenkami, kaip iš atskirų seniūnijų metinių remontuojamų kelių ir gatvių sąrašų Komisija sudaro trejų metų Savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto objektų sąrašą (Prioritetinį sąrašą) ir kuo vadovaudamasi Prioritetiniame objektų sąrašė nustato atskirų kelių ir gatvių remonto ar rekonstrukcijos laiką trejų metų laikotarpiu ir preliminarų lėšų poreikį.

Pasiūlymas. Siekdami užtikrinti Prioritetinio sąrašo sudarymo teisinio reglamentavimo aiškumą, Prioritetinio sąrašo reikšmingumą ir jo sudarymo objektyvumą, siūlome Savivaldybei:

- Tikslinti nustatytą Savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinio sąrašo sudarymo tvarką, joje įtvirtinti aiškius kelių ir gatvių įtraukimo į Prioritetinį sąrašą atrankos kriterijus ir detaliau apibrėžti Prioritetinio sąrašo sudarymo procedūras.

3.5. Nenuoseklus Prioritetinio sąrašo įgyvendinimas sudaro prielaidas šališkiems sprendimams dėl kai kurių į Prioritetinį sąrašą įtrauktų projektų (objektų) neįgyvendinimo.

Analizuojamu laikotarpiu Savivaldybėje galiojo Savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 27 d. sprendimu Nr. T3-43³⁷ patvirtintas 2020–2022 m. prioritetinis sąrašas. Pagal šį sąrašą 2020 metais buvo numatyta įgyvendinti 25 projektus, 2021 metais – 20 projektų ir 2022 metais – 25 projektus. Korupcijos rizikos analizės metu, vertinant praktinį 2020–2022 m. prioritetiniame sąrašė 2020 metais numatytų projektų įgyvendinimą, nustatyta, kad Savivaldybė 2020 metais iš 25 planuotų projektų – 15 projektų įgyvendino, 10 projektų³⁸ neįgyvendino bei įgyvendino 2 į Prioritetinį sąrašą neįtrauktus

³⁷ Savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendimas Nr. T3-43 „Dėl Prienų rajono savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinio objektų sąrašo patvirtinimo“.

³⁸ Bokšto g. Paprūdžių k. kapitalinis remontas (128 tūkst. eurų), Maironio g. Išlaužo k. kapitalinis remontas (40 tūkst. eurų), Ažuolų g. Dūmiškių k. kapitalinis remontas (72 tūkst. eurų), Gamybos g. Liepaloto k. kapitalinis remontas (70 tūkst. eurų), automobilių stovėjimo aikštelės ir šaligatvio įrengimas Trakų g.7, Stakliškių k. (20 tūkst. eurų), Alšios g. Trečionių k. kapitalinis remontas (80 tūkst. eurų), Vilniaus g. Stakliškių k. kapitalinis remontas (20 tūkst. eurų), Eigulių g. Šilavoto k. kapitalinis remontas (55,8 tūkst. eurų), Šilėnų g. Mauručių k. kapitalinis remontas (255 tūkst. eurų), Riešuto g. Mažųjų Zariškių k. kapitalinis remontas (90 tūkst. eurų).

projektus³⁹. Ir nors visi 2020 metais neįgyvendinti projektai buvo „perkelti“ į 2021-02-25 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-42 patvirtintą 2021-2023 metų prioritetinį sąrašą, tačiau didžiosios jų dalies vykdymas buvo numatytas ne 2021 metais, bet 2023 metais. Taip pat paminėtina, kad iš 2020–2022 m. prioritetiniame sąraše 2021 metams numatytų 20 projektų į 2021–2023 m. prioritetinį sąrašą 5 projektai⁴⁰ visai buvo neįtraukti, o 15 projektų „perkelta“, tačiau daugumos jų vykdymas numatytas ne 2021, o 2023 metais.

Minėtos aplinkybės leidžia daryti išvadą, jog Savivaldybėje nėra užtikrinamas nuoseklus Prioritetinio sąrašo įgyvendinimas.

Nekvestionuodami Savivaldybės pateiktos pozicijos, kad visi Prioritetinio sąrašo pakeitimai atliekami tik esant objektyvioms priežastims ir yra orientuoti į Savivaldybės gyventojų poreikius, atkreipiame dėmesį, kad visų minėtų Prioritetinio sąrašo pakeitimų priežastys ir (ar) tikslai nėra viešinami, t. y. nenurodomi Savivaldybės tarybos sprendimuose.

Savivaldybės sprendimai, kuriais, vienais metais neįgyvendinti projektai į kitais metais tvirtinamą Prioritetinį sąrašą yra neįtraukiami arba kuriais, nenurodant priežasčių ir (ar) tikslo, yra keičiamas jų įgyvendinimo laikas, sudaro sąlygas ne tik neįgyvendinti atskirų į Prioritetinį sąrašą įtrauktų projektų, bet gali neužtikrinti sprendimų objektyvumo ir skaidrumo.

Šios analizės projekto derinimo metu Savivaldybė nurodė, jog „*Prienuų rajono savivaldybė periodiškai, dažniausiai kartą per mėnesį, apžvelgia savivaldybėje atliktus mėnesio darbus. Ši informacija yra skelbiama savivaldybės interneto svetainėje, „Facebook“ paskyroje, šia informacija pasidalina savo asmeninėse paskyrose ir įstaigos vadovai. Kasmet seniūnijose yra organizuojami ataskaitiniai susirinkimai vietos visuomenei, kur dar kartą yra apžvelgiami nuveikti darbai. Seniūnų ataskaitas apžvelgia vietos spauda, jomis pasidalina seniūnai seniūnijų „Facebook“ paskyrose. Dažnai apie reikšmingesnius planuojamus darbus informuojame per „Facebook“ paskyrą iš anksto. Pritariame, kad tiesioginio įvykdytų darbų susiejimo su Prioritetiniu objektų sąrašu nėra, tačiau su visuomene informacija gana išsamiai dalinamės kitomis formomis*“.

Pastebime, kad siekiant užtikrinti Savivaldybės visuomenei pateikiamos informacijos apie Prioritetinį objektų sąrašą ir jo įgyvendinimą išsamumą, aiškumą ir nuoseklumą, būtina numatyti minėtos informacijos sklaidos tvarką, t. y. kas, kada, kur ir kokia apimtimi skelbs informaciją apie Prioritetinį objektų sąrašą, jo pakeitimus ir įgyvendinimą. Nekvestionuojame Savivaldybės sprendimo dalintis informacija su visuomene įvairiomis formomis, tačiau manome, kad socialiniai tinklai gali būti tik papildomi oficialios informacijos sklaidos šaltiniai.

³⁹ Žaliakalnio g. Prienuų mieste kapitalinis remontas (2,9 tūkst. eurų) ir privažiavimo prie Prienuų „Ažuolo“ progimnazijos kapitalinis remontas (5,5 tūkst. eurų).

⁴⁰ P. Cvirkos g. Jiezne kapitalinis remontas (60,8 tūkst. eurų), Ežero g. ir Piliakalnio gatvių atkarpa Dukurnonių k. kapitalinis remontas (160 tūkst. eurų), Seniūnų g. Pakuonio k. kapitalinis remontas (48 tūkst. eurų), Žemaitės ir Vaiutkaus gatvių Prienuų m. kapitalinis remontas 9 250 tūkst. eurų), Kaštonų g. Jiestrakio k. kapitalinis remontas (105,3 tūkst. eurų).

Pasiūlymas. Siekdami užtikrinti nuoseklų Prioritetinio sąrašo įgyvendinimą, siūlome Savivaldybei:

- Savivaldybės tarybos sprendimuose, kuriais vienais metais neįgyvendinti projektai į kitais metais tvirtinamą Prioritetinį sąrašą neįtraukiami arba kuriais keičiamas kai kurių projektų įgyvendinimo laikas, nurodyti jų priežastį ir (ar) tikslą.

- Periodiškai, Savivaldybės nustatyta tvarka, informuoti visuomenę apie faktinį Prioritetinio sąrašo įgyvendinimą.

3.6. Nepakankamai reglamentuota Komisijos veikla didina jos priimamų sprendimų diskreciją.

Nuo 2019 m. liepos 19 d. Savivaldybėje veikia Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu⁴¹ sudaryta Prienų rajono savivaldybės Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, paskirstymo komisija (toliau – Komisija), kurios tikslas – *užtikrinti, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų panaudojimas atitiks galiojančios teisės aktų reikalavimus, garantuoti racionalų darbų vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse planavimą bei gautų lėšų paskirstymą.* Komisijos veiklą reglamentuoja minėtu Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas Komisijos darbo reglamentas, kuris nustato Komisijos uždavinius, funkcijas, teises, jos sudarymo, darbo organizavimo tvarką, komisijos sprendimų įforminimą.

Analizuojant praktinę Komisijos veiklą⁴², nustatyta, kad dėl nenustatytų konkrečių atrankos ir (ar) vertinimo kriterijų, kurias vadovaujantis atskiri objektai yra įtraukiami į Prioritetinį sąrašą ir Objektų sąrašą bei nepakankamai detaliam reglamentuotoms Komisijos veiklos rengiant Prioritetinį sąrašą ir Objektų sąrašą, yra neaiški Komisijos kompetencija ir tampa neįmanoma objektyviai įvertinti jos priimamų sprendimų objektyvumą.

Žemiau pateikti pavyzdžiai puikiai iliustruoja plačią Komisijos priimamų sprendimų diskreciją. Pastebime, kad antikorupcinio požiūriu tokie Komisijos sprendimai laikytini ydingais ir taisytiniais.

1 pavyzdys. 2020 m. gruodžio 18 d. posėdyje Komisija parinko objektus, tinkamus finansuoti KPPP rezervo lėšomis vietinės reikšmės kelių objektams nukentėjusiems nuo ekstremalių situacijų. Posėdžio protokole Komisija nurodė, kad parenkant minėtus objektus buvo „Apžvelgti seniūnijų pasiūlyti objektai, galintys pretenduoti į Kelių priežiūros ir plėtros programos rezervo lėšomis vietinės reikšmės kelių objektams nukentėjusiems nuo ekstremalių situacijų finansavimą, Įvertinta tai, kad šį sezoną nuo ekstremalių gamtinių sąlygų nukentėjusiems keliams Prienų rajono savivaldybės

⁴¹ Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymas Nr. A3-492 „Dėl Prienų rajono savivaldybės Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, paskirstymo komisijos sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“.

⁴² Savivaldybės pateiktus Komisijos posėdžių protokolai: 2019-03-06; 2019-09-04; 2019-12-17; 2019-12-20; 2020-12-18 ir 2021-02-01.

administracija skyrė papildomų lėšų sukeltų padarinių likvidavimui. Seniūnijos turėjo galimybę labiausiai nukentėjusius kelius atstatyti“. Tačiau neatsižvelgdama į aplinkybę, jog seniūnijos turėjo galimybę labiausiai nukentėjusius kelius atstatyti Savivaldybės lėšomis, Komisija atrinko 2 objektus⁴³ kaip tinkamus, tačiau neišku kuo vadovaudamasi tai padarė.

2 Pavyzdys. 2020 m. gruodžio 18 d. vykusio posėdžio metu Komisija turėjo parinkti objektus, tinkančius finansuoti KPPP rezervo lėšomis vietinės reikšmės kelių objektams mėgėjų sodų teritorijose. Komisija savo protokole nurodė, kad parenkant minėtus objektus „Svarstyta, kad prioritetu turi teisę pretenduoti tos sodų bendrijos, kurioms yra parengti techniniai projektai, taip pat objektai, esantys tose sodų bendrijose, kur dar nėra nei vienos asfaltuotos gatvės, bei sodų bendrijai priklausančios gatvės, kurios tarnauja ne tik sodų bendrijų gyventojams, bet ir kaip tranzitinės gatvės“. Tokiu būdu Komisija nustatė 3 atrankos prioritetus, tačiau savo sprendime dėl tinkamais finansuoti pripažintų 4 objektų, Komisija trijų objektų⁴⁴ atžvilgiu nenurodė jokių taikytų atrankos kriterijų.

Papildomai dar paminėtina, kad analizuojant praktinį 2020–2022 m. prioritetiniame sąrašė 2020 metams numatytų projektų (objektų) įgyvendinimą, buvo atkreiptas dėmesys į Prioritetiniame sąrašė nurodomas preliminarias lėšų sumas, reikalingas projektų (objektų) įgyvendinimui. Keleto Prioritetinio sąrašo projektų (objektų) planuota lėšų suma idealiai sutapo su faktine jų įgyvendinimo išlaidų suma (pavyzdžiui, faktinė Ropių gatvės (PR-39) kapitalinio remonto darbų išlaidų suma – 65 200 eurų, sutapo su Prioritetiniame sąrašė šiems darbams numatyta preliminaria lėšų suma), tačiau nemažai atvejų faktiškai patirta projekto (objekto) lėšų suma buvo ženkliai didesnė už Prioritetiniame sąrašė nurodytą preliminarią projekto (objekto) lėšų sumą (pavyzdžiui, J. Basanavičiaus gatvės (JI-34) preliminari lėšų suma – 75 000 eurų, faktinės išlaidos – 110 190 eurų; Klonio g. (PR-32) preliminari lėšų suma – 47 000 eurų, faktinės išlaidos – 55 000 eurų; Rūtų g. (PR-40) preliminari lėšų suma – 33 700 eurų, faktinės išlaidos – 47 063 eurų).

Šioje situacijoje reikšminga yra tai, kad iš esamo reglamentavimo nėra aišku, nei kuo vadovaudamasi šias preliminarias planuojamas projektų (objektų) lėšų sumas Komisija nustato, nei kokių tikslu jos nustatomos. Tačiau pastebime, jei Prioritetiniame sąrašė nurodoma preliminari lėšų suma, reikalinga projektui (objektui) įgyvendinti, yra siekiama apibrėžti projekto įgyvendinimo pirkimo vertę, Komisijos parengtame Prioritetiniame sąrašė nurodomos preliminarios projektų (objektų) lėšų sumos įgyja labai svarbią reikšmę, nes apibrėžia Savivaldybei priimtinas pirkimų vertes. Todėl esant tokiems dideliems minėtiems projektų Prioritetinio sąrašo ir faktinio

⁴³ „1. Prienų sen. Prienų m. Kauno g. – Miškininkų g. kelio Nr.PR-140 ir Prienų sen. Ignacavos k. Miškininkų g. Nr.PR-165 dalies kapitalinis remontas.

2. Stakliškių sen. Druskeliškių k. kelio Duskeliškės – Druskeliškės (ST-160) ir kelio Druskeliškės – Jarmališkės (ST-161) paprastas remontas“.

⁴⁴ Prienų m. Šiltnamių g., esančios sodininkų bendrijos „Medelynas“ teritorijoje, kapitalinis remontas; Prienų m. Astrų g., esančios sodininkų bendrijos „Medelynas“ teritorijoje, kapitalinis remontas ir Papilvio k. Jūrės kelias, esantis sodininkų bendrijų „Dobilas“, „Žaltynė“, „Kedras“, „Aušrinė“ ir „Aronija“ teritorijose, kapitalinis remontas.

įgyvendinimo lėšų sumų skirtumams, būtų tikslinga numatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, kurios užtikrintų kiek galima tikslesnį preliminarių lėšų poreikio nustatymą.

Pasiūlymas. Siekdami užtikrinti Komisijos veiklos aiškumą ir skaidrumą bei mažinti jos priimamų sprendimų diskreciją, siūlome Savivaldybei:

-Tikslinti nustatytą Komisijos veiklos teisinį reglamentavimą ir įtvirtinti nuostatas, kurios aiškiau apibrėžtų Komisijos veiklos tikslą, uždavinius ir funkcijas bei detalizuotų Komisijos atliekamas Prioritetinio sąrašo sudarymo ir jame nurodomų preliminarių projektų (objektų) lėšų nustatymo procedūras.

3.7. Egzistuojantis teisinis reglamentavimas neužtikrina Objektų sąrašo sudarymo ir keitimo procedūrų skaidrumo, aiškumo ir objektyvumo.

Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių, kurioms tiesti, taisyti ir prižiūrėti naudojamos KPPP lėšos, sąrašo (toliau – Objektų sąrašas) sudarymą reglamentuoja Savivaldybės tarybos patvirtintas Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašas⁴⁵ (toliau – Aprašas).

Pagal nustatytą reglamentavimą Objektų sąrašas rengiamas vadovaujantis Prioritetiniu sąrašu, jį rengia Komisija, o tvirtina Savivaldybės taryba. Objektų sąrašė išskiriamos 3 atskiros objektų grupės: turtui įsigyti (*nurodomi keliai ir gatvės, kuriems reikalingi tiesimo, rekonstrukcijos ir (ar) kapitalinio remonto darbai bei šių darbų projektavimo, ekspertizės, techninės priežiūros, laboratorinės kokybės kontrolės darbai*); vietinės reikšmės kelių ir gatvių paprastajam remontui (*nurodomi keliai ir gatvės, kuriems reikalingi paprasto remonto darbai*) ir einamiesiems tikslams (*nurodomi kelių ir gatvių priežiūros*⁴⁶ darbai).

Pagrindinius Objektų sąrašo sudarymo principus įtvirtina Aprašo 12 punkto nuostatos, kurios nustato, koku santykiu KPPP finansavimo lėšos yra naudojamos turtui įsigyti, vietinės reikšmės kelių ir gatvių paprastajam remontui ir einamiesiems tikslams⁴⁷, ir Aprašo 13 punkto nuostatos, kurios nurodo KPPP lėšų paskirstymo tvarką⁴⁸.

⁴⁵ Savivaldybės tarybos 2019-06-27 sprendimas Nr. T3-189 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴⁶ Vietinės reikšmės kelių ir gatvių su asfalto danga priežiūra (*duobių tvarkymas*) ir vietinės reikšmės kelių ir gatvių su žvyro danga priežiūra (*greideriavimas, žvyravimas išdaužo vietose, kelio griovių atstatymas, sniego valymas, barstymas smėlio ir druskos mišiniu*).

⁴⁷ 12.1. ne mažiau kaip 58 proc. nuo bendros Savivaldybei skirtų Programos lėšų sumos turi būti naudojama turtui įsigyti: vietinės reikšmės kelių (gatvių) tiesimui, rekonstravimui ir kapitaliniam remontui;

12.2. ne mažiau kaip 5 proc. nuo bendros Savivaldybei skirtų Programos lėšų sumos turi būti naudojama saugaus eismo priemonėms vietinės reikšmės keliuose (gatvėse) finansuoti;

12.3. likusi lėšų suma naudojama vietinės reikšmės kelių ir gatvių einamiesiems tikslams (priežiūros ir paprastojo remonto darbams);

12.4. iki 15 proc. lėšų skiriama rezervui (kapitaliniam remontui, rekonstrukcijai, naujai statybai, avariniam remontui, saugiam eismui užtikrinti, einamiesiems tikslams ir kitiems tikslams).

⁴⁸ 13.1.Turtui įsigyti nurodytomis lėšomis finansuojami objektai parenkami:

13.1.1.atišvelgiant į tolygų visų rajono seniūnijų kelių ir gatvių atnaujinimą ir plėtrą;

Atkreiptinas dėmesys, kad Apraše įtvirtintos KPPP lėšų naudojimo ir paskirstymo tvarkos (kriterijai) nenustato konkrečių objektų įtraukimo į Objektų sąrašą kriterijų ir procedūrų, o Savivaldybės sudaromas Objektų sąrašas nėra detalus objektų sąrašas. Objektų sąrašė konkrečiai nurodomi tik objektai turtui įsigyti ir paprastam remontui, o kiti objektai nurodomi abstrakčiai, pavyzdžiui, *kapitalinio remonto, rekonstravimo ir naujos statybos darbų techniniai darbo projektai ir ekspertizės arba Prienų seniūnijos vietinės reikšmės keliai*.

Manytina, kad Apraše galėtų būti numatyti aiškesni kriterijai, kurie nustatytų objektų atrankos prioritetus ir turėtų lemiamą reikšmę priimant sprendimus dėl jų įtraukimo į Objektų sąrašą.

Kaip jau buvo minėta, esamas reglamentavimas numato galimybę einamųjų metų laikotarpiu keisti Objektų sąrašą. Analizės metu nustatyta, kad Objektų sąrašai Savivaldybėje buvo keičiami tiek 2019 metais, tiek ir 2020 metais. Daugiausia kartų (7) buvo keistas Savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendimu Nr. T3-44 patvirtintas Objektų sąrašas⁴⁹. Šių keitimų metu iš 23 turtui įsigyti finansuoti atrinktų objektų 4 objektų buvo atsisakyta, o 15 objektų finansuojama lėšų suma buvo nuo 2 iki 4 kartų pakeista, ją mažinant arba didinant. Didžiausia sumažinta finansuojamų lėšų suma sudarė 26 081 eurą (*Vyšniūnų k. Liepų g. remonto finansavimas sumažėjo nuo 44 001 euro iki 17 920 eurų*), o didžiausia padidinta suma buvo 65 720 eurų (*Jiezno m. J. Basanavičiaus gatvės remonto finansavimas buvo padidintas nuo 44 480 eurų iki 110 200 eurų*).

Paminėtina, kad nei Savivaldybės tarybos sprendimai, nei Administracijos direktoriaus įsakymai dėl Objektų sąrašo keitimo nebuvo derinami su Komisija bei neatskleidė Objektų sąrašo keitimo tikslo ir (ar) motyvų. Dėl to tapo neužtikrintas Savivaldybės priimamų sprendimų dėl Objektų sąrašo sudarymo ir (ar) keitimo skaidrumas, aiškumas ir objektyvumas bei atsirado rizika piktnaudžiauti Objektų sąrašo keitimo procedūra.

Pasiūlymas. Siekdami užtikrinti Savivaldybės sprendimų dėl Objektų sąrašo sudarymo ir (ar) keitimo skaidrumą, aiškumą ir objektyvumą, siūlome Savivaldybei:

- Detaliai reglamentuoti Objektų sąrašo sudarymo ir keitimo procedūras.

- Savivaldybės tarybos sprendimuose ir Savivaldybės administracijos direktoriaus

įsakymuose dėl Objektų sąrašo keitimo nurodyti keitimo iniciavimo priežastis (motyvus), iniciatorius ir tikslą.

13.1.2. siekiant einamaisiais metais pradėti ir užbaigti darbus parinktame objekte arba atlikti visus technologiškai būtinus darbus atskirame ruože (objekto dalyje), jei dėl didelės parinkto objekto darbų apimties ir ribotų finansinių galimybių darbų negalima užbaigti per vienerius metus.

13.2. Priežiūros ir paprastojo remonto darbams nurodytos lėšos skirstomos:

13.2.1. 28 proc. lėšų skiriama Prienų seniūnijos miesto daliai;

13.2.2. 72 proc. lėšų skiriama kaimiškosioms seniūnijoms ir Prienų seniūnijos kaimiškajai daliai.

14. Einamiesiems tikslams skirtos lėšos skirstomos seniūnijoms:

14.1. 50 proc. pagal seniūnijoje gyvenamąją vietą deklaravusių gyventojų skaičių;

14.2. 50 proc. pagal seniūnijai priklausančių vietinės reikšmės kelių ir gatvių ilgį.

⁴⁹ Savivaldybės tarybos sprendimai: 2020-04-30 Nr. T3-109, 2020-06-25 Nr. T3-184 ir 2020-10-22 Nr. T3-241 ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais: 2020-05-12 Nr. A3-421, 2020-07-27 Nr. A3-634, 2020-10-09 Nr. A3-868 ir 2020-11-12 Nr. A3-987

3.8. *Tobulintina viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija.*

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas⁵⁰ pirkimuose kylantiems interesų konfliktams priskiria atvejus, kai perkančiosios organizacijos darbuotojai, pirkimų iniciatoriai, pirkimų komisijos nariai ar ekspertai, stebėtojai, dalyvaujantys pirkimo procedūroje ar galintys daryti įtaką jos rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu.

Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 2 dalis nurodo, kad perkančioji organizacija, siekdama užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi reikalauti, jog visi asmenys pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašę konfidencialumo pasižadėjimą ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją.

Etiško elgesio viešuosiuose pirkimuose ir pirkimuose gairės⁵¹ nurodo, kad „Nešališkumo deklaracija ir konfidencialumo pasižadėjimas gali būti pasirašomi vieną kartą per metus (jei kitaip nenustatyta pirkimo vykdytojo vidaus dokumentuose), jeigu pirkimą atlieka nuolatinė pirkimo komisija ar pirkimo organizatorius, turintis nustatytą nuolatinę pirkimų vykdymo funkciją arba prieš kiekvieną pirkimą, jeigu kiekvienam pirkimui sudaroma vis kita pirkimo komisija ar skiriamas vis kitas pirkimo organizatorius. Tuo atveju, jeigu tas pats asmuo dirba keliose pirkimo komisijose arba yra ir pirkimo organizatorius, ir pirkimo komisijos narys – jam galima pasirašyti nešališkumo deklaraciją kartą per kalendorinius metus, nurodant visas atliekamas pareigas. Stebėtojas pasirašo nešališkumo deklaraciją ir konfidencialumo pasižadėjimą prieš kiekvieną pirkimą, kurio procedūras stebi“.

Analizės metu nustatyta, kad Savivaldybėje viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų konfidencialumo pasižadėjimų ir nešališkumo deklaracijų pasirašymas suvokiamas kaip „vienkartinis“ veiksmas ir pirkimuose dalyvaujantys asmenys kasmet iš naujo minėtų dokumentų nepasirašo. Manome, kad tokia situacija, Savivaldybėje nesukuria prevencinių interesų konfliktų valdymo priemonių, padedančių užkardyti pirkimo metu galintį kilti pirkimuose dalyvaujančių asmenų suinteresuotumą (šališkumą ir priklausomumą). Juo labiau, kad analizės metu buvo nustatytas atvejis, kai Savivaldybės darbuotoja R. B. vykdė Statybininkų gatvės šaligatvio paprastojo remonto darbų pirkimo procedūras, nors atsižvelgiant į tai, kad pirkime dalyvavo (pirkimą ir laimėjo) UAB „Rūdupis“, kurioje dirbo abu jos tėvai, turėjo pareigą nusišalinti nuo šio pirkimo vykdymo. Nors R. B. dalyvavimas vykdant minėto pirkimo procedūras galimai neturėjo lemiamos reikšmės pirkimo rezultatams, tačiau situacijos, kai nenusišalinama esant interesų konfliktui, yra neatsparios korupcijos rizikai, kelia pagrįstų abejonių dėl priimamų sprendimų skaidrumo ir nešališkumo.

⁵⁰ Viešųjų pirkimų įstatymo 21 straipsnio 1 dalis.

⁵¹ Prieiga internete: https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/mp/etisko_elgesio_gaires.pdf.

Pasiūlymas. Siekdami užtikrinti tinkamą Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų vykdymą ir mažinti korupcijos pasireiškimo tikimybę, siūlome Savivaldybei:

- Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemones, užtikrinančias Savivaldybės viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių darbuotojų veiksmų atitiktį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatomis.

3.9. Galima korupcijos rizika vykdant Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, remonto ir priežiūros viešuosius pirkimus.

Korupcijos rizikos analizės atlikimo metu, praktiniam analizuojamos Savivaldybės veiklos antikorupciniam vertinimui, Savivaldybė CVP IS suteikė prieigą prie 50 analizuojamu laikotarpiu Savivaldybės vykdytų, su Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimu, taisymu ir priežiūra susijusių pirkimų. Susipažinus su šiais pirkimais, nustatyta, kad Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, remonto ir priežiūros viešuosiuose pirkimuose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė dėl šių veiksnių:

3.9.1. Antikorupcinio požiūriu ydinga situacija, kai visuose viešojo pirkimo etapuose dalyvauja tas pats asmuo.

Analizės metu nustatyta, kad visuose Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, taisymo ir priežiūros mažos vertės pirkimų etapuose (*nuo pirkimo poreikio nustatymo iki sutarties vykdymo kontrolės*) būdamas ir pirkimo iniciatoriumi, ir pirkimo organizatoriumi, dalyvauja tas pats asmuo.

Pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus 2017-07-07 įsakymu Nr. (7.7)-A3-2017/480 patvirtintas Prienų rajono savivaldybės administracijos mažos vertės pirkimų organizavimo taisyklės, pirkimų iniciatorius nurodo poreikį įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų ir koordinuoja (organizuoja) Savivaldybės sudarytose pirkimo sutartyse numatytų įsipareigojimų vykdymą, atlikimo terminus, darbų, prekių ir (ar) paslaugų atitiktį pirkimo sutartyse numatytiems kokybės ir kitiems reikalavimas, taip pat inicijuoja siūlymus dėl pirkimo sutarčių pratęsimo, keitimo, nutraukimo, teisinių pasekmių tiekėjui, nevykdančiam ar netinkamai vykdančiam pirkimo sutartyje nustatytus įsipareigojimus, taikymo, o pirkimo organizatorius rengia pirkimo dokumentus, įvertina gautus pasiūlymus, rengia sutartį, skelbia reikalingą informaciją CVP IS.

Manytina, kad Pirkimų organizatoriumi ir pirkimų iniciatoriumi gali būti paskirtas tas pats perkančiosios organizacijos darbuotojas, tačiau vykdant pirkimą ir su juo susijusius pirkimus šis darbuotojas negali vykdyti pirkimų iniciatoriaus ir pirkimų organizatoriaus funkcijų vienu metu.

Tačiau Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, taisymo ir priežiūros mažos vertės pirkimuose egzistuoja būtent tokia situacija – tas pats Savivaldybės darbuotojas vienu metu vykdo ir pirkimų iniciatoriaus, ir pirkimų organizatoriaus funkcijas. Tokia situacija yra ydinga antikorpuciniu požiūriu, nes sudaro sąlygas konkrečiam asmeniui priimti vienašališkus sprendimus bei daryti įtaką praktiškai visose pirkimo procedūrose. Dėl to mažėja savivaldybės viešųjų pirkimų skaidrumas ir didėja korupcijos pasireiškimo tikimybė bei nesąžiningų susitarimų rizika.

Pasiūlymas. Atsižvelgdami į korupcijos rizikos analizės projekto derinimo metu Savivaldybės išsakytą pastabą, jog „savivaldybės administracijos struktūra sudaryta taip, kad dauguma darbuotojų kiekvienas atskirai kuruoja tam tikrą veiklos sritį arba net keletą skirtingų veiklos sričių, nėra atskiro Viešųjų pirkimų skyriaus, todėl specialistai, atsakingi už tam tikrą sritį, neturi galimybės vykdyti atskirus viešojo pirkimo etapus“, ir siekdami sumažinti antikorupciniu požiūriu ydingas situacijas, kai visuose viešojo pirkimo etapuose dalyvauja tas pats asmuo neigiamą poveikį, siūlome Savivaldybei:

- Užtikrinti, kad pirkimų iniciatoriaus ir pirkimų organizatoriaus funkcijas nevykdytų tas pats asmuo. Nesant galimybės pirkimų iniciatoriaus ir pirkimų organizatoriaus funkcijas vykdyti atskiriems asmenims, taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones (pavyzdžiui, paskesnę kontrolę, rotaciją ir pan.).

3.9.2. Nepakankamas dėmesys skiriamas pirkimo dokumentų parengimui.

Viešųjų pirkimų įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta imperatyvioji perkančiųjų organizacijų pareiga visą informaciją, susijusią su pirkimo sąlygomis ir procedūromis, pateikti pirkimo dokumentuose.

Pirkimo dokumentai sudaro suinteresuotam pirkimo dalyviui galimybę, susipažinus su viešojo pirkimo objektu, tiekėjams keliamais reikalavimais, viešojo pirkimo–pardavimo sutarties vykdymo sąlygomis, įsivertinti savo gebėjimą dalyvauti viešajame pirkime. Be to, pirkimo dokumentai garantuoja, jog perkančioji organizacija viešojo pirkimo procedūrų metu netaikys tokių reikalavimų, kurie nėra nustatyti viešojo pirkimo dokumentuose. Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija nupirkti tai, ko reikia.

Žemiau pateikti pavyzdžiai rodo, kad Savivaldybėje viešųjų pirkimų dokumentų parengimui yra skiriamas nepakankamas dėmesys. Ne tik neužtikrinimas tinkamas Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų vykdymas, bet ir sudaromos sąlygos korupcijai plisti.

1 Pavyzdys. Pirkimas Nr. 445836 – Prienų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių remonto darbų laboratorinės kontrolės paslaugos. Pirkimo metu pirkimo dalyviai ne kartą teikė paklausimus dėl pirkimo dokumentų aiškinimo, dėl to Savivaldybė tikslino pirkimo sąlygas, tačiau sudariusi pasiūlymų eilę ir gavusi pretenziją, priėmė sprendimą: „Dėl techninių klaidų pirkimo sąlygose Prienų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių remonto darbų laboratorinės kontrolės paslaugų pirkimo procesą nutraukiame“.

2 Pavyzdys. Pirkimas Nr.428190 – Prienų miesto Kauno ir Šaltinių g. lietaus surinkimo šulinių remonto darbai. Pirkimo vykdymo metu tiekėjai Savivaldybės prašė patikslinti pačią pasiūlymo formą, kadangi nebuvo specifikuoti perkami darbai, uždavė klausimus apie šulinių gylį, aukštį ir dugnus bei asfalto markę, tai šiame pirkime buvo iš tiesų aktualu. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad pirkimo sutarties projekte buvo nurodoma, kad darbai bus atliekami pagal apklausos

sąlygas, darbų kiekių žiniaraščius ir Rangovo pateiktą pasiūlymą, tačiau CVP IS esančiuose šio pirkimo dokumentuose nebuvo pateikta nei pirkimo Pasiūlymo formos, nei darbų kiekių žiniaraščių.

3 Pavyzdys. Visuose penkiuose 2019 metais vykdytuose sodų bendrijų gatvių kapitalinio remonto pirkimuose⁵² tiekėjai reiškė pastabas dėl Savivaldybės pirkimo dokumentuose neteisingai nurodytų gatvių kategorijų, nes tai iš principo keitė darbų apimtį ir darė įtaką tiekėjų teikiams pasiūlymams.

4 Pavyzdys . Pirkimas Nr.445834 – *Naujosios Ūtos sen. Naujosios Ūtos k. Naujosios gatvės (NA-3) kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.* Pirkimo techninėje specifikacijoje buvo nurodytas apytikslis remontuojamos gatvės ilgis ir plotis, o tokie darbai, kaip naujos vandens pralaidos įrengimas, sankasos šlaitų sutvirtinimas, gatvės griovių įrengimas bei kelio ženklų įrengimas, buvo apibrėžiami sąvoka „pagal poreikį“, tai reiškia, kad rangovas šių darbų poreikį turi įvertinti pats, vadinasi poreikis gali būti įvertintas atsižvelgiant į savo interesus.

Papildomai dar paminėtina, kad Savivaldybės kelių ir gatvių rekonstrukcijos ir kapitalinio remonto viešųjų pirkimų sąlygose dažniausiai nėra nurodomi kvalifikaciniai reikalavimai tiekėjams, nors šių darbų techniniuose projektuose, kuriuos nupirko ir kaip tinkamus priėmė Savivaldybė, kvalifikaciniai reikalavimai rangovams buvo nurodomi (*pavyzdžiui, pirkimas Nr. 503966 – Prienų m. Klonio g. (PR-32) kapitalinio remonto darbai; pirkimas Nr. 496605 – Jiezno sen. Jiezno m. J. Basanavičiaus gatvės (JI-34)*). Kadangi Savivaldybė nėra nusistačiusi atvejų, kada kvalifikacinių reikalavimų tiekėjams nustatymas nėra privalomas, tokia situacija gali kelti piktnaudžiavimo riziką.

Pasiūlymas. Siekdami užtikrinti tinkamą pirkimo procedūros atlikimą ir sumažinti korupcijos pasireiškimo galimybes, siūlome Savivaldybei:

- Kelti už viešuosius pirkimus atsakingų darbuotojų kvalifikaciją.

3.9.3. *Kai kuriuose Savivaldybės pirkimuose taikomos antikorupcinio požiūriu galimai ydingos praktikos.*

3.9.3.1. Analizės metu nustatyti atvejai, kai pirkimo organizatorius kai kuriems tiekėjams suteikė informaciją apie Savivaldybei priimtą pirkimo kainą ir taip galimai sudarė sąlygas laimėti pirkimą.

Pavyzdys. Pirkimas Nr. 441987 – Prienų miesto Šviesos g. ir Ateities gatvės atkarpos kapitalinis remontas. Pirkime dalyvavo 10 tiekėjų, 2 iš jų (atskirai) kreipėsi į Savivaldybę prašydami nurodyti šio pirkimo biudžetą. Savivaldybė tiekėjų prašymus patenkino ir nurodė pirkimo sumą –

⁵² 1. Prienų miesto Kalnų Sodo gatvės (Nr.PR-50), esančios sodininkų bendrijos „Kalnai“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

2. Prienų miesto Prienlaukio gatvės (Nr.PR-89), esančios sodininkų bendrijos „Sodžius“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

3. Prienų miesto Ropių gatvės (Nr. PR-39), esančios sodininkų bendrijos „Vandenis“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

4. Prienų miesto Rūtų gatvės (Nr. PR-40), esančios sodininkų bendrijos „Vandenis“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

5. Prienų miesto Sodžiaus gatvės (Nr. PR-92), esančios sodininkų bendrijos „Sodžius“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

85 000 eurų. Tačiau savo atsakymą Savivaldybė pateikė ne visiems pirkimo dalyviams, o tik paklaususiems. Kiti pirkimo dalyviai, nežinodami Savivaldybei priimtinos pirkimo kainos, teikė pasiūlymus ženkliai didesne kaina ir jų pasiūlymai buvo atmesti *kaip per brangūs ir perkančiajai organizacijai nepriimtini*. Pirkimo laimėtoju buvo pripažintas tiekėjo, kuris žinojo *pirkimo biudžetą*, pasiūlymas.

Analizės metu taip pat pastebėti kai kurie netinkamo tiekėjų informavimo atvejai, kai atsakymą į tiekėjo klausimą Savivaldybė siuntė tik užklausa pateikusiam tiekėjui, nors pagal Viešųjų pirkimų tarnybos išaiškinimą⁵³ atsakymas turi būti siunčiamas ne tik klausimą pateikusiam tiekėjui, bet ir visiems kitiems prie pirkimo prisijungusiems tiekėjams, taip pat paskelbiamas CVP IS prie pirkimo dokumentų viešai (kad galėtų matyti prie pirkimo dar neprisijungę ar ateityje prisijungiantys tiekėjai).

Pavyzdys. Pirkimas Nr. 484639 – Prienų m. Statybininkų g. (PR-113) paprastojo remonto darbai. Pirkimo dokumentus sudarė pirkimo pasiūlymo forma ir pirkimo sutarties projektas. Iš pirkimo pasiūlymo formos nebuvo aiškūs remontuojamų objektų (šiuo atveju – šulinių) dydžiai bei patys remonto darbai:

Darbų / įkainių aprašymas	Mato vnt.	Preliminarūs / MAX darbų kiekiai
Šulinio angos paaukštinimas G/B žiedais	vnt.	2
G/B šulinių remontas	vnt.	1

Vienas tiekėjas kreipėsi į Savivaldybę dėl minėtos informacijos suteikimo. Savivaldybė prašomą informaciją pateikė, tačiau neatsižvelgdama į tai, kad ši informacija buvo svarbi tinkamam pirkimo pasiūlymo parengimui, ją pateikė tik paklausėjui.

3.9.3.2. Nors pagal Viešųjų pirkimų įstatymą pirkimo vykdytojas mažos vertės kapitalinio remonto projektavimo paslaugų pirkimą ir kapitalinio remonto darbų pirkimą neprivalo vykdyti atskirai (*kaip atskirus pirkimus*), tačiau analizės metu pastebėta, kad Savivaldybė kai kurių gatvių kapitalinio remonto projektavimo paslaugas ir darbus perka atskirai,⁵⁴ o kai kurių – bendrai⁵⁵.

⁵³ Prieiga internete: <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/360018735300-Per-kiek-laiko-perkan%C4%8Dioji-organizacija-turi-pateikti-atsakymus-%C4%AF-tiek%C4%97j%C5%B3-paklausimus-d%C4%971-pirkimo-dokumentuose-nurodyt%C5%B3-reikalavim%C5%B3->

⁵⁴ Pavyzdžiui: Pirkimas Nr.492885. Perkami Naujosios Ūtos sen. Naujosios Ūtos k. Beržų g. (NA-4) ir Naujosios g. (NA-3) dalies kapitalinio remonto darbai pagal Savivaldybės pateiktą Beržų gatvės ir Naujosios gatvės atkarpos Naujosios Ūtos k., Naujosios Ūtos sen. Prienų r. sav. kapitalinio remonto techninį projektą;

Pirkimas Nr. 448845. Perkami Prienų m. Jaunystės gatvės kapitalinio remonto darbai pagal Savivaldybės pateiktą Jaunystės gatvės, Prienų m. kapitalinio remonto techninį projektą;

Pirkimas Nr. 448815. Perkami Prienų m. Žaliakalnio gatvės kapitalinio remonto darbai pagal Savivaldybės pateiktą Žaliakalnio gatvės, Prienų mieste, kapitalinio remonto projektą.

⁵⁵ 1Pirkimas Nr. 445829 - Pakuonio sen. Ašmintos k. privažiavimo prie Prienų "Ažuolo" progimnazijos Ašmintos daugiafunkcio centro nuo Dvaro g. (Nr. PA-79) kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

2 pirkimas Nr. 445834 - Naujosios Ūtos sen. Naujosios Ūtos k. Naujosios gatvės (NA-3) kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

3. Pirkimas Nr.445193 - Prienų miesto Kalnų Sodo gatvės (Nr.PR-50), esančios sodininkų bendrijos „Kalnai“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

4. Pirkimas Nr. 445207 - Prienų miesto Prienlaukio gatvės (Nr.PR-89), esančios sodininkų bendrijos „Sodžius“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parrengiant kapitalinio remonto aprašą.

Pastebime, kad Savivaldybė pirkdama kelių ir gatvių kapitalinio remonto darbus kartu su jų projektų parengimo darbais, tokiu būdu paveda darbų tiekėjui atlikti darbus pagal jo paties parengtą projektą ir taip sudaro antikorupcinį požiūriu galimai ydingą situaciją, kai darbų tiekėjas įgyja galimybę piktnaudžiauti, t. y. į rengiamą darbų projektą įtraukti sau palankius technologinius, techninius, naudojamų medžiagų ir kitus sprendimus. Kadangi Savivaldybė nėra nusistačiusi atvejų, kada kelių ir gatvių kapitalinio remonto projektavimo ir darbų pirkimus vykdo bendrai, o kada atskirai, minėta situacija (*kai kapitalinio remonto projektavimo paslaugos ir darbai perkami kartu*) gali kelti piktnaudžiavimo riziką.

Pasiūlymas. Siekdami užkardyti kai kuriuose Savivaldybės pirkimuose taikomą antikorupcinį požiūriu galimai ydingą praktiką, siūlome Savivaldybei:

- Atlikti išsamų Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, taisymo ir priežiūros darbų vidaus auditą.
- Nustatyti atvejus, kada Savivaldybės kelių ir gatvių kapitalinio remonto projektavimo paslaugos perkamos kartu su darbais.

5. Pirkimas Nr. 445214 - Prienų miesto Ropių gatvės (Nr. PR-39), esančios sodininkų bendrijos „Vandenis“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parrengiant kapitalinio remonto aprašą.

6. Pirkimas Nr. 445221 - Prienų miesto Rūtų gatvės (Nr. PR-40), esančios sodininkų bendrijos „Vandenis“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parrengiant kapitalinio remonto aprašą.

7. Pirkimas Nr. 445229 - Prienų miesto Sodžiaus gatvės (Nr. PR-92), esančios sodininkų bendrijos „Sodžius“ teritorijoje, kapitalinis remontas, parrengiant kapitalinio remonto aprašą.

8. Pirkimas Nr. 445823 – Stakliškių sen., Stakliškių k., Alšios g. (ST-12), kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

9. Pirkimas Nr.445823 – Stakliškių sen., Stakliškių k., Alšios g. (ST-12), kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

10. Pirkimas 445829 – Pakuonio sen. Ašmintos k. privažiavimo prie Prienų “Ažuolo” progimnazijos Ašmintos daugiafunkcio centro nuo Dvaro g. (Nr. PA-79) kapitalinis remontas, parengiant kapitalinio remonto aprašą.

4. MOTYVUOTOS IŠVADOS (PASTABOS)

Išanalizavus Savivaldybės veiklą vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo sąlygų užtikrinimo srityse, darytina išvada, kad minėtose srityse yra korupcijos rizika dėl šių korupcijos rizikos veiksnių:

4.1. Kritinės antikorupcinės pastabos:

4.1.1. Didžiosios dalies Prioritetinio sąrašo sudarymo etapų reglamentavimas nėra išsamus ir aiškus, kad panaikintų interpretavimo ir netinkamo taikymo rizikas, bei užtikrintų, kad į Prioritetinį sąrašą būtų įtraukiami tie kelių tinklo plėtros ir priežiūros prioritetai, kurie teiktų didžiausią naudą Savivaldybės kelių tinklui ir visuomenei (motyvai išdėstyti 3.4 skyriuje).

4.1.2. Savivaldybės teisiniame reglamentavime įtvirtintos KPP lėšų naudojimo ir paskirstymo tvarkos (kriterijai) nenustato konkrečių objektų įtraukimo į Objektų sąrašą kriterijų ir procedūrų, o Savivaldybės sudaromas Objektų sąrašas nėra detalus objektų sąrašas. Objektų sąraše konkrečiai nurodomi tik „objektai turtui įsigyti“ ir paprastam remontui atlikti (*pavyzdžiui, Prienu miesto Kalnų Sodo gatvės (Nr.PR-50), esančios sodininkų bendrijos „Kalnai“ teritorijoje kapitalinis remontas; Pakuonio seniūnijos Ašmintos k. privažiavimo prie Prienu „Ažuolo“ progimnazijos Ašmintos daugiafunkcinio centro nuo Dvaro g. kapitalinis remontas*), o „kiti objektai“ nurodomi abstrakčiai (*pavyzdžiui, kapitalinio remonto, rekonstravimo ir naujos statybos darbų techniniai darbo projektai ir ekspertizės arba Prienu seniūnijos vietinės reikšmės kelių priežiūros darbai*). Ir nors esamas reglamentavimas numatė galimybę einamųjų metų eigoje, suderinus su Komisija, keisti Objektų sąrašą, tačiau analizuojamu laikotarpiu visi Objektų sąrašo pakeitimai nebuvo derinti su Komisija. Tokiu būdu tapo neužtikrintas Savivaldybės priimamų sprendimų dėl Objektų sąrašo sudarymo ir (ar) keitimo skaidrumas, aiškumas ir objektyvumas bei atsirado rizika piktnaudžiauti Objektų sąrašo keitimo procedūra (motyvai išdėstyti 3.7 skyriuje).

4.2. Kitos antikorupcinės pastabos:

4.2.1. Dažnas, motyvų neatskleidžiantis ir nustatyto teisinio reglamentavimo nuostatas pažeidžiantis Savivaldybės sprendimų dėl lėšų skyrimo vietinės reikšmės kelių ir gatvių kadastriniams matavimams keitimas neužtikrina Savivaldybės kelių ir gatvių įteisinimo proceso nuoseklumo, skaidrumo ir atsparumo korupcijai (motyvai išdėstyti 3.3 skyriuje).

4.2.2. Savivaldybės sprendimai, kuriais vienais metais neįgyvendinti projektai (objektai) į kitais metais tvirtinamą Prioritetinį sąrašą yra neįtraukiami arba kuriais, nenurodant tikslo ir (ar) priežasčių, yra keičiamas jų įgyvendinimo laikas, sudaro sąlygas ne tik neįgyvendinti kai kurių į Prioritetinį sąrašą įtrauktų projektų, bet galimai neužtikrina tokių sprendimų objektyvumo ir skaidrumo (motyvai išdėstyti 3.5 skyriuje).

4.2.3. Dėl nenustatytų konkrečių atrankos ir (ar) vertinimo kriterijų, kuriais vadovaujantis kai kurie objektai yra įtraukiami į Prioritetinį sąrašą ir Objektų sąrašą bei nepakankamai detaliam

reglamentuotos Komisijos veiklos rengiant Prioritetinį sąrašą ir Objektų sąrašą, yra neaiški Komisijos kompetencija ir tampa neįmanoma objektyviai įvertinti Komisijos priimamų sprendimų objektyvumo. Tokia situacija išplečia Komisijos priimamų sprendimų diskreciją bei pasunkina, o kai kuriais atvejais daro net neįmanomą, Komisijos priimtų sprendimų vertinimą (motyvai išdėstyti 3.6 skyriuje).

4.2.4. Savivaldybėje viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių asmenų konfidencialumo pasižadėjimų ir nešališkumo deklaracijų pasirašymas suvokiamas kaip „vienkartinis“ veiksmas ir pirkimuose dalyvaujantys asmenys kasmet iš naujo minėtų dokumentų nepasirašo. Tokia situacija Savivaldybėje nesukuria prevencinių interesų konfliktų valdymo priemonių, padedančių užkardyti pirkimo metu galintį kilti pirkimuose dalyvaujančių asmenų suinteresuotumą (šališkumą ir priklausomumą) (motyvai išdėstyti 3.8 skyriuje).

4.2.5. Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, remonto ir priežiūros viešuosiuose pirkimuose egzistuoja antikorpuciniu požiūriu ydinga situacija, kai pirkimų organizatoriumi ir pirkimų iniciatoriumi yra paskirtas tas pats Savivaldybės darbuotojas ir tuo pat metu vykdo ir pirkimų iniciatoriaus, ir pirkimų organizatoriaus funkcijas (motyvai išdėstyti 3.9.1 skyriuje).

4.3. Kitos pastabos:

4.3.1. Savivaldybėje egzistuojanti situacija, kai 64,5 proc. Savivaldybės kelių (gatvių) nėra atlikti kadastriniai matavimai ir teisinė registracija, sudaro sąlygas kilti rizikai dėl Savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūrai, taisymui, tiesimui ir saugaus eismo organizavimui skiriamų valstybės biudžeto lėšų teisingumo ir Savivaldybės planuojamų kelių (gatvių) tiesimo, remonto ir priežiūros darbų apimčių pagrįstumo (motyvai išdėstyti 3.1 skyriuje).

4.3.2. Savivaldybės sprendimas dėl kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo paslaugų pirkimo objekto skaidymo į atskiras pirkimo dalis neužtikrina Savivaldybės veiklos efektyvumo ir sudaro prielaidas korupcijai pasireikšti (motyvai išdėstyti 3.2 skyriuje).

4.3.3. Savivaldybei skiriant nepakankamą dėmesį pirkimo dokumentų parengimui ir kai kuriuose pirkimuose taikant antikorpuciniu požiūriu galimai ydingas praktikas, didinama nesąžiningų susitarimų galimybė ir korupcijos pasireiškimo tikimybė (motyvai išdėstyti 3.9.2 ir 3.9.3 skyriuose).

5. PASIŪLYMAI⁵⁶

5.1. Pasiūlymai atsižvelgiant į kritines antikorupcines pastabas:

5.1.1. Tikslinti nustatytą Savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinio sąrašo sudarymo tvarką, joje įtvirtinant aiškius kelių ir gatvių įtraukimo į Prioritetinį sąrašą atrankos kriterijus ir detaliau apibrėžti Prioritetinio sąrašo sudarymo procedūras.

5.1.2. Detaliai reglamentuoti Objektų sąrašo sudarymo ir keitimo procedūras.

5.1.3. Savivaldybės tarybos sprendimuose ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymuose dėl Objektų sąrašo keitimo nurodyti keitimo inicijavimo priežastis (motyvus), iniciatorius ir tikslą.

5.2. Pasiūlymai atsižvelgiant į kitas antikorupcines pastabas:

5.2.1. Užtikrinti, kad Savivaldybės tarybos sprendimai ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai dėl Savivaldybės kelių ir gatvių kadastriniams matavimas skirtų lėšų pakeitimo ar patikslinimo būtų suderinti su Savivaldybei skirtų KPPP lėšų paskirstymo komisija.

5.2.2. Sustiprinti Savivaldybės sutarčių dėl *Savivaldybės kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos atlikimo paslaugų* vykdymo kontrolę.

5.2.3. Savivaldybės tarybos sprendimuose, kuriais vienais metais neįgyvendinti projektai į kitais metais tvirtinamą Prioritetinį sąrašą neįtraukiami arba kuriais keičiamas kai kurių projektų įgyvendinimo laikas, nurodyti jų priežastį ir (ar) tikslą.

5.2.4. Periodiškai, Savivaldybės nustatyta tvarka, informuoti visuomenę apie faktinį Prioritetinio sąrašo įgyvendinimą.

5.2.5. Tikslinti nustatytą Komisijos veiklos reglamentavimą, įtvirtinant nuostatas, kurios aiškiau apibrėžtų Komisijos veiklos tikslą, uždavinius ir funkcijas bei detalizuotų Komisijos atliekamas Prioritetinio sąrašo sudarymo ir jame nurodomų preliminarinių projektų (objektų) lėšų nustatymo procedūras.

5.2.6. Numatyti papildomas vidaus kontrolės priemonės, užtikrinančias Savivaldybės viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių darbuotojų veiksmų atitiktį Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatomis.

5.2.7. Užtikrinti, kad pirkimų iniciatoriaus ir pirkimų organizatoriaus funkcijas nevykdytų tas pats asmuo. Nesant galimybės pirkimų iniciatoriaus ir pirkimų organizatoriaus funkcijas vykdyti atskiriems asmenims, taikyti papildomas vidaus kontrolės priemones (pavyzdžiui, paskesnę kontrolę, rotaciją ir pan.)

5.3. Pasiūlymai atsižvelgiant į kitas pastabas:

⁵⁶ Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, prašome, per 3 mėnesius nuo šios išvados ir pasiūlymų gavimo dienos pateikti STT informaciją apie šioje išvadoje pateiktų pasiūlymų numatomą įgyvendinimą Jūsų įstaigoje.

5.3.1. Sudaryti detalius Savivaldybės kelių (gatvių), kuriems turi būti atlikta teisinė registracija sąrašus, juose numatant konkrečius teisinės registracijos atlikimo terminus.

5.3.2. Savivaldybės mažos vertės pirkimų organizavimo taisyklėse reglamentuoti rinkos tyrimo atlikimo procedūrą ir užtikrinti, kad prieš perkant paslaugas, būtų tinkamai atliktas perkamo objekto rinkos tyrimas.

5.3.3. Sudaryti Savivaldybės kelių (gatvių) kadastrinių matavimų, kadastro ir registro dokumentų bylų parengimo ir teisinės registracijos paslaugų teikimo grafikus.

5.3.4. Atlikti išsamų Savivaldybės kelių ir gatvių tiesimo, taisymo ir priežiūros darbų vidaus auditą.

5.3.5. Nustatyti atvejus, kada Savivaldybės kelių ir gatvių kapitalinio remonto projektavimo paslaugos perkamos kartu su darbais.

5.3.6. Kelti už viešuosius pirkimus atsakingų darbuotojų kvalifikaciją viešųjų pirkimų srityje.

Direktoriaus pavaduotoja

Rūta Kaziliūnaitė

Livija Rajackienė, tel. 8 630 64 141, el. p. livija.rajackiene@stt.lt

Rengėjo tiesioginis vadovas Domantas Lukauskas, Korupcijos rizikos skyriaus viršininkas, tel. 8 656 60 933, el. p. domantas.lukauskas@stt.lt

Išvados dėl korupcijos rizikos analizės Prienų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo organizavimo veiklos srityse priedas

ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ ĮVERTINTI TEISĖS AKTAI, DOKUMENTAI IR INFORMACIJA

I. ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ ANALIZUOTI TEISĖS AKTAI

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos kelių įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymas.
6. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas.
7. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimas Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“.

II. ATLIEKANT KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĘ ANALIZUOTI IR VERTINTI TEISĖS AKTAI, DOKUMENTAI IR INFORMACIJA

1. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. birželio 27 d. sprendimas Nr. T3-189 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, naudojimo ir skirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
2. Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymas Nr. A3-492 „Dėl Prienų rajono savivaldybės Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų, skirtų savivaldybės vietinės reikšmės keliams ir gatvėms tiesti, rekonstruoti, taisyti (remontuoti), prižiūrėti ir saugaus eismo sąlygoms užtikrinti, paskirstymo komisijos sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“.
3. Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 14 d. įsakymas Nr. A3-770 „Dėl Prienų rajono savivaldybės Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąraše nurodytiems objektams skirtų lėšų perskirstymo“.

4. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendimas Nr. T3-43 „Dėl Prienų rajono savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinio objektų sąrašo patvirtinimo“.

5. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2021-02-25 sprendimas Nr. T3-42 „Dėl Prienų rajono savivaldybės kelių (gatvių) rekonstrukcijos ar remonto trejų metų prioritetinio objektų sąrašo patvirtinimo“.

6. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019-04-29 sprendimas Nr. T3-126 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2019 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“.

7. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019-05-23 sprendimas Nr. T3-138 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2019 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“.

8. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019-09-26 sprendimas Nr. T3-254 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 23 d. sprendimo Nr. T3-138 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2019 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

9. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020-02-27 sprendimas Nr. T3-44 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2020 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“.

10. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020-04-30 sprendimas Nr. T3-109 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 27 d. sprendimo Nr. T3-44 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2020 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

11. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020-06-25 sprendimas Nr. T3-184 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 27 d. sprendimo Nr. T3-44 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2020 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

12. Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020-10-22 sprendimas Nr. T3-241 „Dėl Prienų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 27 d. sprendimo Nr. T3-44 „Dėl Prienų rajono savivaldybės 2020 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“.

13. Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-05-12 Nr. A3-421 „Dėl Prienų rajono savivaldybės kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo nurodytiems objektams skirtų lėšų patikslinimo“.

14. Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-07-27 įsakymas Nr. A3-634 „Dėl Prienų rajono savivaldybės kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo nurodytiems objektams skirtų lėšų patikslinimo“.

15. Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-10-09 įsakymas Nr. A3-868 „Dėl Prienų rajono savivaldybės kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo nurodytiems objektams skirtų lėšų patikslinimo“.

16. Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-11-12 įsakymas Nr. A3-987 „Dėl Prienų rajono savivaldybės kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšomis finansuojamų vietinės reikšmės viešųjų ir vidaus kelių tiesimo, taisymo (remonto), rekonstravimo, priežiūros, saugaus eismo sąlygų užtikrinimo, šių kelių inventorizavimo objektų sąrašo nurodytiems objektams skirtų lėšų patikslinimo“.

17. 2019-05-28 Finansavimo sutartis Nr. S-384.

18. 2019-07-02 Finansavimo sutartis Nr. S-540.

19. 2019-07-22 Finansavimo sutartis Nr. S-636.

20. 2020-03-05 Finansavimo sutartis Nr. S-154.

21. 2020-05-27 Finansavimo sutartis Nr. S-594.

22. 2020-06-09 Finansavimo sutartis Nr. S-714.

23. 2020-07-07 Finansavimo sutartis Nr. S-593.

24. 2020-07-20 Finansavimo sutartis Nr. S-986.

25. Pirkimų organizavimo ir vidaus kontrolės gairės
(https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/mp/organizavimas_kontrolė_gaires.pdf).

26. Privačių interesų registro (<https://pinreg.vtek.lt/app/>) informacija.

27. Centriniam viešųjų pirkimų portale CVP IS esanti informacija.

28. Prienų rajono savivaldybės raštu ir el. paštu pateikta informacija, teisės aktai ir dokumentai apie darbo praktiką kelių ir gatvių priežiūros, taisymo, tiesimo ir saugaus eismo organizavimo veiklos srityse.
